

Į Vliko seimą suvažiavę Lietuvos konsulai Amerikoje ir Kanadoje kartu su Lietuvos min. pirmininku G. Vagnoriumi. Iš k: K. Čekanauskas, H. Lapas, A. Simutis (jis dabar yra ir Lietuvos ambasadoriumi JT), G. Vagnorius, V. Kleiza Ed. Šulaičio nuotr.

ANTRAS PRANEŠIMAS – VLIKO NUTARIMAI

- ALTą kviečia užimti VLIKo vietą.
- Mažąją Lietuvą prijungti prie Lietuvos.
- Tautos Fondas ir toliau turėtų telkti lėšas.
- Lietuvos Ambasada Washingtone ir Jungtinėse Tautose po 100,000 dolerių.
- Seimas pagerbia VLIKo kūrėjus ir reiškia dėka, kad gyvųjų tarpe tebėra A. Damušis, B. Gaidžiūnas, B. Bieliukas ir B. Kazlauskas-Kazlas.
- Dėkoja dabartiniam VLIKo pirmininkui K. Bobeliui, sveikina V. Landsbergį, G. Vagnorių, dėkoja Tautos Fondui, Chicagos lietuviams ir Seimo rengėjams.

VLIKui savo didelį uždavinį atlikus, būtina tęsti politinį darbą Washingtone, tuo labiau, kad padėtis Lietuvoje yra grėsminga dėl Sovietų Sąjungos karo pajėgų buvimo Lietuvos teritorijoje. Seimas yra nuomonės, kad tas pareigas galėtų tęsti Amerikos Lietuvių Taryba. Seimas kviečia VLIKą sudarančias grupes aktyviai įsijungti į ALTO veiklą.

Mažoji Lietuva yra lietuvių tautos ir jos gentainių žemė nuo seniausių amžių. Jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo teisės į jos teritoriją. Baigiantis karui sąjungininkai pavedė Sovietų Sąjungai Mažąją Lietuvą, įskaitant Karaliaučius (Kaliningrado sritį) laikinai administruoti. Sovietų Sąjunga, piktnaudžiaudama pasitikėjimu, išteriojo arba išvarė to krašto gyventojus, sugriovė ūkį, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir pavertė ją didžiule ir grėsminga militarizmo baze. Todėl VLIKo

baigiamųjų darbų Seimas kreipiasi į Didžiąsias Vakarų valstybes prašydamas atitraukti visas militarines jėgas iš Mažosios Lietuvos ir

Į Vliko seimo posėdžius atvykusi Lietuvos min. pirmininką G. Vagnorių atlydi seimo rengimo pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas. Ed. Šulaičio nuotr.

sujungti tą šalį su Lietuva.

Rytų ir Pietų Lietuvos sienos, einančios etnografinėmis lietuvių tautos žemėmis, yra apsręstos 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos Taikos sutartimi. Seimas skatina visus lietuvius remti pastangas taikiu būdu atstatyti lietuvių tautos teises Rytų, Pietryčių ir Pietų Lietuvoje.

Seimas, išklausęs Tautos Fondo Tarybos pranešimą, kad palikimais Lietuvos laisvės Išdui ir aukomis Lietuvos Atstatymo Fondui auko tojai yra parašę nekeičiamą testamentą šias lėšas skirti Lietuvai, tik perdavimo būdą techniškai derinant su (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVAI REIKIA DAR VIENO PRIPAŽINIMO

Antanas Dundzila

Kai šių rugsėjo pradžioje iš visų pusių prapliupo nepriklausomybės pripažinimai, giliai atsidusęs buvo galima tik džiaugtis. Tų pripažinimų atsirado daugiau kaip pusšimtis – kur čia juos visus ir suskaičiuosi! Jų buvo daug ir iš visų pasaulio kampų. Ir gerai, kad jų buvo daug.

Dabar, po daugiau kaip dviejų mėnesių nuo to nuotaiką nušvietusio rugsėjo pradžios aiškėja, kad Lietuvai (o tas pats teigimas galioja ir kitoms dviem Baltijos valstybėms, Latvijai ir Estijai) reikia dar vieno viešo, pasaulinėje plotmėje išreikšto pripažinimo.

Mums reikia Lietuvos okupacijos fakto pripažinimo. Reikia, kad pasaulis ar bent jo įtakingesni kraštai pripažintų, kad Lietuva buvo okupuota.

Apie Lietuvos okupacijas dabar niekas nekalba. Amerikiečių spauda mus praščiausiai vadina "atitrūkusiomis respublikomis" (breakaway republics), lyg mes būtume sovietams teisėtai ir priklausę. Gi Lietuvos interesams dabar yra labai svarbus okupacijos faktas.

Ar ne keista, kad anksčiau laikėmės įsikandę okupacijos (ar aneksijos, kaip ten buvusią padėtį bevardintume) nepripažinimo principo ir džiaugėmės visomis

valstybėmis, kurios šią nuomonę bent kiek ir bei bent kaip palaikė. Gi dabar, turėdami nepriklausomybės pripažinimą, mes sakome, kad reikia buvusios okupacijos pripažinimo! Kas nors gali pamanyti, kad mums "ne visi namuose"...

Šitaip galvojame ir rašome, patikėkite, visai neišprotėję... Šitaip manome, nes Lietuvos padėtis pasaulyje dar labai sunki ir komplikuota. Kyla visa eilė reiškinų, kuriuos reikės Lietuvai spręsti. Palankiems ir svarbiausiai, teisingiems sprendimams reikės kad pasaulis suprastų ir priimtų, kad nuo 1940 metų Lietuva buvo sovietų, vokiečių ir po vokiečių – vėl sovietų jėgomis, prieš savo valią, okupuota. Visas pasaulis dabar privalo suprasti ir priimti, kad Lietuvos 1990-1991 įvykdytas atsisakyrimas nuo sovietijos buvo sovietų prievarta okupuoto krašto (bet ne šiaip sau teritorijos ar tautelės!) nuo okupanto išsilaisvinimas – nepriklausomybės atgavimas. Štai, tų, rūpestį keliančių, reiškinų žiupsnelis.

Spalio pabaigoje, Vakarų kraštams spaudžiant, dabartinėje sovietijoje pasilikusios respublikos (jų yra 12) pasirašė savitarpinę sutartį, pagal kurią jos prisi-

(Nukelta į 2 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **I KLAUSIMA, KODĖL NEPRASIDEDA SOVIETIJOS IR Lietuvos derybos, o taip pat kodėl niekas nežino, kada prasidės kai kurių kariuomenės dalinių iš Lietuvos išvedimas, buvo atsakyta: dabar Lietuva turi aiškią vyriausybę, o kas dabar ištikrųjų valdo sovietiją, beveik nė pats Gorbačiovas nežino.**

• **AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRMININKAS VYTAUTAS LANDSBERGIS** šią savaitę lankėsi Detroite ir drauge su Lietuvos unijistų organizatorium Kazimieru Uoka dalyvaavo vykstančioje AFL-CIO konferencijoje.

Vytautas Landsbergis, pakviestas kalbėti padėkojo visiems JAV organizuotiems darbininkams, kada kiti tylėjo, darbininkai kėlė reikalą, kad Lietuvos vyriausybė būtų pripažinta. Jis toj kalboj prašė ir toliau remti Lietuvos reikalus. V. Landsbergio kalbą darbininkų atstovai palydėjo gausiais plojimais.

Iš Detroito, pabuvęs pas lietuvius, išvyko į Italiją. Ten susitiks su Italijos prezidentu ir ministru pirmininku. Apie V. Landsbergio buvimą pas lietuvius skaitykite šios savaitės Dirvos 4 psl.

• **LIETUVOJE, 30,000 TIRAŽU IŠLEISTA K. PRUNSKIENĖS** knyga "Gintarinės ledi išpažintis". Knyga palankios recenzijos dar kol kas nėra gavusi, išskyrus jos aiškius rėmėjus. Ji, knygoje, aiškiausiai savo priešais laiko Vytautą Landsbergį ir Čepaitį. Daugelyje knygos vietų save giria ir vėl peršasi į ministerės pirmininkės vietą.

• **LIETUVOJE IŠAIŠKINTA**, kad Komunistų Partijos pasitangomis suorganizuotas karinis pogrindis jau pradėjo veikti. Jo tikslas – nuversti teisėtą Lietuvos vyriausybę ir Lietuvą vėl prijungti prie sovietijos. Lietuvos saugumas padarė virš 70 kratų, suėmė dalį organizatorių ir paėmė jų turėtus ginklus. Mes praėjusią savaitę rašėme, kad Lietuvoje buvo du nemalonūs incidentai. Pasirodė kad juos ir vykdė minimas karinis pogrindis.

• **TELEFONO STOTIS**, kuri tiesioginiai sujungs Lietuvą su JAV, labai greit pradės veikti. Lietuva taip pat greit atgaus žinių perdavimus ir radijo bangas. Tada žymiai pagerės susižinojimas ir privatiems ir komerciniams reikalams.

• **JAV DOLERIS** dabar Lietuvos Banko superkamas po 48 rublius. Tuo tarpu juodosios rinkos agentai moka iki 70 rublių už dolerį.

• **NAUJA FELIKSO BAJORO** opera "Dievo Avinėlis" pradėta vaidinti spalio 26-27 dienomis Lietuvos valstybiniame akademiniame teatre. Libreto autorius Rimantas Šavelis. Režisierius – Jonas Vaitkus. Dailininkas Jonas Arčikauskas. Operoje keliamos moralės problemos.

• **ANGLIJOS BANKAS PRANEŠĖ**, kad ten buvęs Lietuvos auksas, dabartine kaina įvertintas 35 milijonais JAV dolerių. Aukso reikalų sutvarkymus, nes jis išmokėtas sovietams. Už Anglijos piliečių paliktą turtą Lietuvoje, sudaryta tiek iš Anglijos, tiek iš Lietuvos pusės, specialios komisijos. Reikia manyti, kad to aukso vertę atgauti nebus didelių sunkumų.

• **KUBOS DELEGACIJA LANKOSI LIETUVOJE** ir nori atnaujinti prekybines sutartis. Jiems rūpi iš Lietuvos, kaip ir anksčiau, gauti maisto gaminių, o į Lietuvą parduoti cukrų ir vaisius.

• **VILNIUJE BUVO SULAIKYTI 4** iš sovietijos atkeliavę asmenys, kurie turėjo lengvą kulkosvaidį ir eilę rankinių ginklų. Jie įtariami jau padarę kelis apiplėšimus, bet negretinami su aukščiau suimtais Lietuvoje organizuojamo karinio pogrindžio nariais, kurie nori nuversti teisėtą Lietuvos vyriausybę.

• **EUROPOS KRAŠTŲ VYRIAUSYBIŲ PASITARIMUOSE** nutarta duoti apie 20 milijonų paramos naujai iš sovietijos išsilaisvinusiems kraštams. Lietuvai iš tos sumos teksią 6 milijonai dolerių.

• **IŠ VILNIAUS Į HAMBURGĄ IR BERLYNĄ**, o taip pat ir atgal, jau pradėti keleivinio lėktuvo skrydžiai. Reikia laukti, kad kelionių biurai duos pranešimus, kaip jie bus sujungti su keleiviais iš JAV.

• **KAI KURIOUSE LIETUVOJ EINANČIUOSE LAIKRAŠČIUOSE BUVO RAŠYTA**, kad Šiaulių Mechaninėj gamykloj, pagal Prano Milčinausko projektą, buvo sumontuotas mažas traktorius, tinkantis sodo ir sodybinio skypo darbams. Tai antras pagarsintas projektas, nes prieš pusmetį buvo žinoma, kad Garliavos dirbtuvėse, tik labai lėtai, gaminami maži traktoriai. Jų, iki šiol, jau turėtu būti bent keli šimtai parduotų. Bet matyt, kad tie du projektai ūkininkų reikalavimų nepatenkina ir jų ieškoma užsienio valstybėse. Svarbu, kad būtų pajėgūs, naudotų mažai benzino ir būtų patvarūs.

Tokių nedidelių traktorių, kol ūkininkai neprisiaugino arklų, dabar labai ieško naujai žemės gavusieji būsiami ūkininkai.

• **TYRINĖJANT AUKŠČIAUSIOS TARYBOS DEPUTATUS RASTA**, kad yra ir tokių, kurie bendradarbiavo su KGB, bet apie tokį bendradarbiavimą nutylėjo. Dabar turi išsiaiškinti ar toks bendradarbiavimas buvo laisvas, ar KGB teroru priverstas.

Kernavėje yra nepaprastai graži gamta. Čia matomas vaizdas prie Kernavės parapijos bažnyčios šių metų rugpjūčio mėnesio viduryje. V. Kapočiaus nuotr.

LIETUVAI REIKIA DAR VIENO PRIPAŽINIMO

Antanas Dundzila

(Atkelta iš 1 psl.)

ima atsakomybę už Kremliaus \$68 milijonų skolą užsieniui. Sutartį pasirašiusi Ukraina pareiškė, kad ir Baltijos valstybės privalo būti už šią paskolą atsakingos. Ukrainos premjeras V. Fokinas šį reikalavimą pabrėžė net demonstratyviai protestuojančiu išėjimu iš posėdžių salės! Reikalas buvo laikinai apramintas tik tokiu kompromisu: su Baltijos kraštais bus vedamos derybos, nes, sovietų nuomone, šie kraštai neša atsakomybę už skolos dalį. Savaime suprantama, Baltijos kraštų atstovai šiose derybose nedalyvavo, sutarties jie nepasirašė.

Cia ne juokai, nes eina kalba ne tik apie principus bei teisingą tarptautinę pažiūrą, bet ir apie milžiniškas sumas. Tik apytikriai dalinant tą sovietų \$68 milijonų skolą pagal, pavyzdžiui, buvusios sovietų imperijos gyventojų skaičių (287 milijonai), Lietuvai (3 milijonai gyventojų) tektų \$700 milijonų dalis! Gi jei skola bus dalinama ne pagal gyventojų skaičių, bet, sakykime, pagal žlugusioje imperijoje buvusių kraštų ekonominį pajėgumą, tai Lietuvai teks dar didesnė skolos dalis – ji gali siekti net visą bilijoną dolerių... Ką Lietuva darys, jei, pvz., Amerika, Anglija ar Prancūzija pakartos savo mėgstamą formulę, kad mes "...privalome su Kremliumi (ir apie sovietų užsienio skolas) derėtis"?

Toks sovietijoje likusių respublikų prisiimtos skolos dalinimosi principas, aišku, negalėtų galioti sovietų okupuotiems bei visai kitaip Kremliaus nuniokiotiems kraštams. Tačiau apie buvusią Lietuvos okupaciją šiandien (kaip kam labai patogiai) nekalbama!

Yra kitas, daug "nekaltesnis" pavyzdys iš Jungtinių Tautų (JT) arenos. Dabar, kai Lietuva jau yra tapusi pilnatise JT nare, ji turės mokėti metinį JT nario mokesčių. JT narių mokesčiai yra nustatomi pagal komplikotą formulę, kurioje figuruoja ir krašto ekonominis pajėgumas. Lietuvos ekono-

minis pajėgumas sovietijoje buvo didelis ir šiuo metu yra matuojamas rubliais, o rublio kaina irgi nėra reali. JT Lietuva turės mokėti nario mokesčių pagal praeityje priimtus sovietinius ekonomikos rodiklius, su brangiai pirktais doleriais. Žinantieji teigia, kad Lietuvos nario mokesčiai JT sieks vieną milijoną dolerių per metus...

Turint pripažinimą, kad Lietuva buvo sovietų okupuota, būtų įmanoma Lietuvai ieškoti visai kitokių JT nario mokesčio sąlygų. Deja, apie buvusią Lietuvos okupaciją ir tos okupacijos metu padarytą žalą šiandien niekas (vėl kartojame, kaip kam labai patogiai) nekalba!

Šių dviejų pavyzdžių pakaks. Tenka klausyti, kaip tą "okupacijos pripažinimą" būtų galima išgauti?

Tiesioginiai, be jokio pretekso, jokia valstybė nedeklaruos, kad "Lietuva buvo okupuota". Tenka prie tokio pripažinimo eiti netiesioginiai, bet konkrečiai keliant ieškinius. Reikia siekti, kad Lietuvos keliamas okupacijos faktas ar bent argumentas būtų kaip nors priimtas ar bent nepaneigtas. Išgavus tokio pobūdžio, kad ir netiesioginį pripažinimą, juo galima operuoti toliau.

Reikia manyti, kad sovietija gražiuoju nepradės muštis į krūtinę ir Lietuvos okupaciją nepripažins. Tad gal tektų kelti tarptautinį ieškinį Vokietijai, kuri, atrodo, daug lengviau atgailauja už praicitus nuodėmes bei skriaudas. Ieškinio esmėje galėtų būti Molotovo – Ribentropo paktų įvykdytas neteisėtas Lietuvos pasidalinimas, už Lietuvos teritorijos kempelį sovietų 1939 – 1941 m. vokiečiams sumokėti ar ne \$7.5 milijonai ir tris metus trukusi Lietuvos okupacija 1941-1944. Panašiai, konkretūs ieškiniai, pvz., atgauti Lietuvos auksą ar buvusias pasiuntinybes, turėtų būti keliami ir kitų valstybių sostinėse bei tarptautiniuose forumuose.

JT šis reikalas galėtų būti taip pat keliamas, imant pretekso, kad ir JT nario mokesčių. Deja, ten okupacijos nutarimą išgauti būtų sunku, nes už visokių JT komisijų nugarų

kunkuliuoja daug politinių intrigų, daug skirtingų pažiūrų ir t.t.

Yra kiti tarptautinio teisingumo forumai, pvz., Hagos teismas. Nors šis teismas yra JT institucija, bet teisme prieš teisėjus, tiesioginiai ar netiesioginiai, okupacijos faktą būtų galima įrodyti jau lengviau, negu JT posėdžių salėse. Ar į šį teismą eis gintis vokiečiai bei sovietai, tai antracilis klausimas. Jau būtų laimėjimas, jei teismas sutiktų mūsų bylą svarstyti.

Pagaliau yra Kremlius ir ta dvylika dabartinių sovietijos sesučių. Ir joms reikia aiškiai, kategoriškai šį faktą akcentuoti. Lietuvai teks derėtis su Eduardo Ševerdnadzės vadovaujama Kremliaus delegacija. Tai tas pats Ševerdnadzė, kuris, būdamas Gorbačiovo Užsienio reikalų ministru, apie derybas su Lietuva 1990 pavasarį Washingtone pasauliui melavo, Lietuvos laisvės aspiracijas smaugė. Po to, jau privačiai 1991 m. atsilankęs JAVse spaudos atstovams jis pareiškė, kad Kremlius nuoširdžiai su Vilniumi net nebandė derėtis...

Vienaip ar kitaip, imant dėmesin-

1940-1991 bėgyje okupantų Lietuvai padarytus nuostolius,

Kremliaus bei sovietijos respublikų reiškiamas pretenzijas,

JT nario mokesčio formulę, užsienyje turėtą, bet sovietams atiduotą Lietuvos turtą,

Lietuvoje tebestovincios sovietų kariuomenės buvimą, žydų kaltinimus lietuvių tautai,

elementarinės teisybės ieškojimą ir

kitus, panašaus pobūdžio Lietuvai rūpimus reikalus –

Lietuvai reikia buvusios okupacijos viešo pripažinimo. Turint okupacijos pripažinimą, mūsų tarptautinė padėtis bus daug aiškesnė ir ateitis lengvesnė. (1991-XI-1)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SU NUOLAIDA pristatomi į namus. Kiekiai neriboti BE MUITO. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ANTANO DUNDZILOS PADĖKA

Didžiai Gerbiamiems:

Vaclovui Mažeikai, Korp! Neo-Lithuania Atstovui,
DIRVOS Redaktoriui Baliui Gaidžiūnui,
Jury komisijos nariams – Nijolei Jankutei
Užubalienei,
Česlovui Grincevičiui ir Vytautui Kasniūnui

Gerbiemieji:

Pradžiugino Vytautas Mažeika žinia, kad mano novelė "Šių laikų istorija", laimėjo DIRVOS konkursą.

Esu dėkingas DIRVAI, Korp! Neo-Lithuania, niekada nepažintam a.a. Simui Kašeliūnui ir jury komisijos nariams už šį mano pastangų įvertinimą bei atžymėjimą.

Gaila, šį vakarą negaliu išskilmėse kartu su Jumis dalyvauti. Iš kitos pusės, tame su Jumis nebuvime gali slypėti ir šioji tokia logika. Juk konkurso komisija premijavo mano rašto darbą, tad dabar į Jus visus ir kreipiuosi raštu. Premija bei literatūra besidominčiai visuomenei daug svarbiau kūrinys, bet ne, Henriko Radausko eilėraščių žodžiais sakant, rašalo taškytojas...

Tad šia proga suminėsiu kelias mintis apie – šiuos žodžius rašau su Jūsų pripažinimo skatinamu pasididžiavimu – premijuotą kūrinį.

Šiuo metu mane domina technologinės temos. Panašiai, kaip rašomi ir skaitomi kriminaliniai romanai, aš bandau lietuvių literatūroje atidaryti (jei neklystu, kitų dar nebandytos) technologinės tematikos duris. Tad ir dabar save premijuotoje "Šių laikų istorijoje" stengiausi skaitytojui suprantamu būdu bent truputį nušviesti apie aviaciją ir kompiuterius. Pernai metais, su Lietuvių rašytojų draugijos premijuota "Likimui mus apvogus" novele, savaip stengiausi atsakyti į neatsakomą klausimą, būtent, kodėl 1950 m. Daumantas – Lukša nusileido ne Kazlų Rūdos miškuose, bet tolokai nuo jų, Tauragės apylinkėje.

Ekonominiu požiūriu

matuojant, mane "maitina ir rengia" technologija. Jau 36 metus jos profesinėje aplinkoje gyvenu, tad apie ją rašau ir kalbu su pasitikėjimu, su išrūšiuojamais faktais, su logika. Šių metų novelėje aprašyta lėktuvo avarija iš tikrųjų maždaug taip ir įvyko – jos esminius duomenis susirinkau JAV-ių aviacijos nelaimių tyrinėjimo archyvuose ir spaudoje. Iš tikrųjų egzistuoja ir aprašytos kompiuterių programos, nors su jomis novelėje jau "pasileidau" į tolimesnes fantazijos lankas: matote, aš pats darbuojuosi informatikoje, bet ne aviacijoje.

Kadangi technologija mane "maitina ir rengia", todėl mūsų visuomenės sukauptų premijos pinigų aš neimu, aš juos skiriu bolševizmo aukų dabartiniams reikalams Lietuvoje. Pernai metais laimėta premija paskyriau Lietuvos Pasiuntinybei Washingtono, o 1989 m. DIRVOS konkurso pinigus gavau Lietuvoje atsikūrę skautai.

Technologijoje, žinote, yra sutinkami laidininkai, puslaidininkiai ir visoki ki-

Vliko seimo, įvykusio lapkričio 2-3 dienomis Chicagoje, prezidiumas: Vl. Šoliūnas, K. Burba, J. Jurkūnas, J. Danilevičienė, O. Jokubaitienė, A. Kačinskienė. Ed. Šulaičio nuotr.

ANTRAS PRANEŠIMAS – VLIKO NUTARIMAI

(Atkelta iš 1 psl.)

VLIKO Valdyba ir saistant atitinkamais JAV valdžios potvarkiais, kad Tautos Fondas tęstų savo veiklą kaip inkorporuota, nepriklausoma ir tik jos narių demokratiškai tvarkoma organizacija, kad Tautos Fondas pagal savo nuostatus ir toliau telks lėšas pagelbėti demokratinės Lietuvos ir jos ūkio greitesniam atstatymui į laisvos rinkos ekonomiją.

Seimas įvertina Lietuvos Ambasadų Washingtono ir prie Jungtinių Tautų ypatingą reikšmę Lietuvos valstybės atstatymo darbe ir įvertindamas šių ambasadų sunkią finansinę padėtį siūlo

toki "ninkai". Aš laikau neeiline asmenine privilegija retkarčiais pabūti tokiu mūsų visuomeninių išteklių laidininku – neeiliniu būdu nukreipti mūsų visuomenės dalinamas dovanas kitiems visuomeniniams uždaviniams. Tos dovanos juk yra mūsų visų indėlis ateičiai ir tolimesniems mūsų visuomeniniams polėkiams.

Už šią laidininko privilegiją Jums visiems, Gerbiamosios ir Gerbiemieji, su dideliu pagarbos jausmu nuoširdžiai dėkoju.

Antanas Dundzila

Tautos Fondui skirti joms po \$100,000.00 ir tą išmokėjimą įvykdyti kuo greičiausiu laiku pagal veikiančius nuostatus.

Seimas su gilia pagarba prisimena VLIKO kūrėjus, kurie 1943 metais sukūrė VLIKą okupuotos Lietuvos pogrindyje. Jie 1994 m. vasario 16 d. deklaracija nusta- tė VLIKO rezistencinę kryptį. Seimas reiškia padėką visiems VLIKO veikėjams ir džiaugiasi, kad mūsų tarpe ir šiandien yra gyvi dr. A. Damušis, B. Gaidžiūnas, B. Bieliukas ir B. Kazlauskas – Kazlas. Linkime jiems daug stiprios sveikatos ir džiaugsmo atsikūrus Lietuvos valstybei.

Seimas, didžiai įvertindamas ilgų metų darbą ir VLIKO veiklos organizacinę veiklą, reiškia padėką Tarybai, VLIKO Valdybai, pirmininkui dr. K. Bobeliui ir visiems bendradarbiams.

Sveikiname Aukščiausiosios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį. Didžiuojamės jo pastangomis suburti mūsų tautos gyvybines jėgas valstybinei nepriklausomybei atstyti ir pačiu didžiausiu pavojų metu ją išlaikyti. Gilios pagarbos jausmais sekame jo ir Lietuvos Vyriausybės pastangas

iškelti Lietuvos vardą į plačiojo pasaulio viešumą ir įvedimą naujai atgimusios Lietuvos valstybės į pasaulio tautų šeimą.

Seimas sveikina Lietuvos Vyriausybę, linkėdamas Vyriausybei galimai greičiau sukurti tautai pastovaus gyvenimo aplinką ir dėti visas įmanomas pastangas sudaryti Lietuvos gyventojams galimai geresnes ekonomines ir socialines sąlygas. Tautinio solidarumo bei kūribingo visų politinių junginių bendradarbiavimo nuotaikos padės Vyriausybei nugalėti visus sunkumus.

Sveikiname ministrą pirmininką Gediminą Vagnorių ir linkime jam ištikti jėgų ir asmenišką patvarumo energingai vadovauti Lietuvos Vyriausybei ir dėkojame už jo dalyvavimą VLIKO Seime Chicagoje.

Seimas didžiai vertina lietuvių išeivių patriotines nuotaikas. Širdingo dėkingumo jausmais vertiname pasaulio lietuvių, jų organizacijų ir veikėjų solidarumą ir medžiagišką paramą išlaikyti VLIKO veiklą per visus šiuos ilgus metus.

Seimas reiškia padėką Tautos Fondo vadovybei už nenuilstamą jos darbą, ir visiems Tautos Fondo aukotojams, kurie savo gausiomis aukomis sukūrė pastovų medžiagišką VLIKO veiklos pagrindą ir tuo pačiu nepailstamai rėmė tautos išlaisvinimo pastangas.

Seimas dėkoja visiems Chicagos lietuviams, ir ypač Marquette Parko parapijos klebonui kun. J. Kuzinskui, už pareiktą išskirtinai didelį dėmesį VLIKO veiklai. Šis dėmesys neabejotinai prisidėjo prie pakilios Seimo nuotaikos. Seimui rengti komitetas atliko nepaprastai gerai organizuotą ir gražų Seimo surengimą ir visi Seimo dalyviai ir atstovai yra dėkingi už malonų ir lietuviškai širdingą jų priėmimą Chicagoje.

(ELTA)

Žurnalistai, Vliko seime Chicagoje sėdėjusieji prie spaudos stalo: prel. J. Prunskis, J. Žemaitis, J. Žygas, V. Kasniūnas, J. Janušaitis, J. Šlajus. Ed. Šulaičio nuotr.

VYTAUTAS LANDSBERGIS DETROITE

Stasys Garliauskas

Lietuva! Lietuva! Lietuva! skanduodami Detroito lietuviai, lapkričio 11-tos vakarą, pasitiko įžengiantį į Kultūros Centro salę Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininką Vytautą Landsbergį su Kazimieru Uoka ir jų palydovais. Juos sekė fotografai ir filmuotojai.

Garbingąjį svečių pasveikino Jonas Urbonas LB Detroito Apylinkės pirmininkas pastebėdamas, kad jo apsilankymas bus naudingas Lietuvai. Po kun. Alfonso invokacijos, prabilo Liūda Rugienienė tardama, kad buvome vadinti tremtiniais, pabėgėliais ir išeiviais iš Europos. Pabėgę iš savo Tėvynės pasirinkom kovą už Lietuvos laisvę. Didžiausi, kad ne ginklu, bet su tiesa Lietuva atsistojo prieš komunizmą ir kad tauta nepasimetė okupacijoje.

Viktoras Nakas, pradėjęs dirbti Lietuvos ambasadoje, Washingtone, sveikino ambasadoriaus Stasio Lozoraičio vardu ir dėkojo detroitiečiams už stiprią finansinę paramą.

Audronę Tamulionytę pristatė Kazimiera Uoka, valstybės kontrolierių, buvusį Lietuvos Darbo unijos veikėją, pirmą išdrįsusį pasakyti tiesą Gorbačioviui. K. Uoka pasakė, kad jis su savo bendradarbiais kovojo, kad bolševikai negalėtų kalbėti Lietuvos darbininkų vardu ir jiems pasisėkė pasiekti tikslą. Pramato pavojų, kad komunistai bandys grįžti į Lietuvą ekonomikos vardu.

Robertas Boris, Lietuvos Vyčių žymus veikėjas ir jų garbės narys pasveikino V. Landsbergį šios organizacijos vardu. Lietuvos Vyčiai arti šimto metų vykdo šūkį – meilė Dievui ir meilė Tėvynei. Kovodami už Lietuvos laisvę yra parašę virš 100.000 laišku. Į Lietuvą jau yra pasiuntę keturių milijonų vertės medikamentų. Nors dauguma L. Vyčių nekalba lietuviškai, bet darbai, o ne žodžiai parodo pasišventimą ir meilę Lietuvai.

Pareiškęs pagarbą V. Landsbergiui, jam pažadėjo L. Vyčių paramą ir įteikė Marijos Sims poezijos knygą.

Buvome supažindinti su Lietuvos darbininkų atstove Aldona Balsiene.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro pirmininkas, Kęstutis Miškinis pristatė atsilankiusius tautybių atstovus – Ukrainiečių, Paivergtų Tautų, Estų Tautinės Tarybos, Latvių S-gos, o

Kroatų atstovė trumpu žodžiu pasidžiaugė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu ir prašė paremti Kroatų ir Slovakų tautų laisvės siekimą. Pristatyti AFL-CIO trys atstovai. Perskaitytas JAV senatoriaus Carl Levin sveikinimas V. Landsbergiui. Michigan gubernatoriaus John Engler sveikinimą perskaitė A Anužis. Atsilankęs kongresmanas Levin sveikinimo žodyje pasakė, kad laisvė nėra komplimentas, bet atpildas už teisingą kovą. Jis Landsbergiui įteikė Michigan valstybės dovaną.

Vėl sugrįžusi prie mikrofono Liūda Rugienienė iškėlė išeivijos intelektualų sunkias kūrybines sąlygas. Po varginančių darbo valandų fabrike nemažai asmenų laisvalaikius panaudodavo kūrybai ir visuomeniniam darbui. Perskaitė eilę pavardžių.

Kūrėjams bei kultūrininkams pagerbti, tautiniais rūbais pasipuošusios lietuvaitės ant scenoje įrengto paaukštinimo padėjo uždegtas švieses. Vienas iš tų kūrybingumu pasižymėjęs buvo rašytojas ir dramaturgas Vytautas Alantas, kurio populiariausį romaną "ŠVENTARAGIS" rašytojo žmona Irena įteikė V. Landsbergiui. Maironio kūrinį "NEPRIKLAUSOMYBĖ ATGAVUS" padeklamavo aktorius Vytautas Ogilvis.

Į susitikimą su V. Landsbergiu atvykęs LB JAV Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, sveikindamas svečių aptarė išeivijos lietuvių pastangas už savo Tėvynės laisvę ir Nepriklausomybę. "Mokėme savo vaikus mylėti Lietuvą iš tolo". Pasidžiaugė, kad vesti tautą iš okupacijos į laisvę 1990 m. Kovo 11-tą buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymas ir kad

tam darbui vadovauti Aukščiausios Tarybos pirmininku išrinktas Vytautas Landsbergis.

Vytautas Landsbergis kalbą pradėjo teiginiu, kad laisvė į Lietuvą atėjo ne kiek nors dėka, bet visų lietuvių gyvu tikėjimu. Tam turėjo įtakos didelė Lietuvos išeivija ir JAV skelbtas Lietuvos okupacijos nepripažinimas. Dirbant kultūrinį darbą, buvo viltasi, kad bloigio imperija pradės griūti.

1988 m. kada niekas nekalbėjo apie Molotovo Hitlerio paktą, Vilniuje 300.000 lietuvių prabilo, kad neteisybė būtų atitaisyta. Dabar Lietuva išgyvena lemtingo lūžio metus. Reikės privatizuoti ūkį, grįžti į laisvos rinkos sistemą. Sunkumais gali pasinaudoti tie, kurie norėjo dalinės nepriklausomybės. Reikia matyti Lietuvą nebe iš tolo, bet iš arti. Lietuva turi įsitvirtinti ekonominiai. Reikalingas ir šios šalies įtaigojimas, kad okupacinė kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos. Neabejoja tautos laisve, bet nežino, kiek dar aukų reikės laisvei apginti.

APIE BALTIJĄ IR PABALTIJĄ

Kęstutis Čerkeliūnas

Dirvos 41 nr. paskelbtame rašiny "Baltijos ar Pabaltijo?" Lietuvos geografų draugijos prezidentas prof. Stasys Vaitekūnas teigia, kad "...kalbant apie Lietuvą, Latviją ir Estiją reikia vartoti tik Baltijos valstybių terminą". Kitur: "Ir tarpukario Lietuvos Respublika laikė save Baltijos valstybe". Pasak autoriaus, "Pabaltijo vardas atsirado ir pradėtas vartoti tik Sovietų Sąjungai okupavus tris rytines Baltijos valstybes".

Čia prof. Vaitekūnas klysta ir kitus klaidina. Pabaltijo terminas buvo populiarius tarpukario Lietuvos respublikoje. Užtenka pažvelgti į Bostone išleistos Lietuvių Enciklopedijos 21-mą tomą, kur taip rašoma:

Gali tekti stoti gintis nuo priešo ne plikomis rankomis ir apie tai tegul galvoja išeivija.

Kalba, kurios dalį minčių perduodu, buvo išklaušyta su dideliu dėmesiu ir palydėta nuoširdžiais aploclimentais. V. Landsbergis, kaip muzikas pagerbtas daina, kuria atliko Asta Jurgutytė padainavusi Bražinsko "Ugnele". Akomponavo Vidas Neverauskas.

Jonui Urbonui pakvietus susitikimo dalyviai pakėlė šampano tostą už V. Landsbergį ir svečius iš Lietuvos. Liūdos Rugienienė baigiamąjį žodi sekė "Lietuva Brangi", giedama publikos. Po to Vytautas Landsbergis paspaudė ranką, kiekvienam pro jį pračinančiam susitikimo dalyviui.

Šis renginys sutraukė labai daug visuomenės, buvo pavyzdinčiai suorganizuotas ir sklandžiai prarvestas. Vadovavo LB Detroito apylinkės pirm. J. Urbonas. Daug prisidėjo Algio Rugieniaus tiksli sutikimo tvarkos informacija bei kitų valdybos narių talka.

"Pabaltijys geopolitinė erdvė aplink Baltijos jūrą... Siauresne, bet įsigalėjusia prasme Pabaltiju vadinamos trys vastybės: Lietuva, Latvija ir Estija, bet dažnai priskiriama ir Suomija". Toliau LE rašoma apie Pabaltijo institutą, Pabaltijo Motejų Tarybą, Pabaltijo santarvę, Pabaltijo universitetą. Beje, sportininkai atsimenta metinius Pabaltijo futbolo turnyrus.

Verta atsiversti ir kalbininko dr. Petro Joniko knygą "Gimtojo žodžio baruose" (Chicago, 1952). Skyrelyje "Pabaltiečiai, ne baltiečiai" dr. Jonikas taip rašo: "Pabaltijo gyventojus turime vadinti pabaltiečiais, bet ne baltiečiais, kaip nekartą spaudoje parašoma. Taip jau ir buvo beįprantama rašyti. Baltiečiai būtų Baltijos gyventojai. Bet Baltija mes jūrą, ne prie jos esantį kraštą vadiname, tad ir jo gyventojų nedera baltiečiais vadinti. Bet jau kas kita yra baltai (be prisagos-ietis): tai pirmiausia tam tikra indoeuropiečių šaka, kuriai priklauso lietuviai, latviai (taip pat išnykusieji prūsai, kuršiai, sėliai, žiemgaliai...). Kai kurios tautos ir kitus Pabaltijo gyventojus vadina baltų vardu. Vokiečiai baltais kartais dar vadina ir Pabaltijo vokiečius".

Kitame skyrelyje Pabaltijo universitetas" dr. Jonikas taip teigia: "Šią 1946 m. įsi

kūrusią Hamburge, o vėliau perkeltą į Pinnebergą aukštojo mokslo įstaigą matome kartais rašant ir tariant įvairiaip: Baltijos, Baltų, Baltiečių, Pabaltiečių Universitetas. Šie pavadinimai, daugiausia nusižiūrėjus į svetimšališkas kalbas daryti, nėra vykę. Geriausia jį mums vadinti pagal jo įkūrėjų kraštą – Pabaltijo Universitetas, t.y. to krašto, kuris yra prie Baltijos jūros, taip kaip pvz. vietos prie Šunijos upės (vardininkas Šunija) yra pašunijys, pašunijai. Šiaip ne maža kas seniai ir moka taip vadinti. Tikų vardas ir pagal to krašto žmones – Pabaltiečių universitetas. Tačiau jau netikslu vadinti baltų vardu (nusižiūrėjus pirmiausia į anglų Balts, Baltic), nes į baltus kalbotyroje tejeitų šiandieniniai lietuviai su latviais, bet ne estai, kurie jau priklauso somų ugrų kalbų šeimai. Bet jau ir šie yra Pabaltijo gyventojai, pabaltiečiai. Paprastai nesakydami pv. Nemuno gyventojai (nemuniečiai), laukai, neturėtume sakyti ir Baltijos, baltiečių universitetas. Taip pat, žinoma, sakytina: pabaltiečių pasitarimai, skundai, bet ne: baltiečių pasitarimai, skundai". Tiek iš dr. Joniko knygos "Gimtojo žodžio baruose".

Pabaigoje gal nebūtų pro šalį ir humoristinė gyslelė – jei kartais būčiau koks unguris, galėtų mane vadinti baltiečiu, bet gimęs Raseiniuose ir užaugęs Kaune tarpukario Lietuvoje, esu tik pabaltietis, ir tai joks okupantų primestas žodis.

***

DIRVA \$30.00 METAMS

Viskam brangstant pa-brango ir Dirvos leidimas: popierius, spausdinimas, pašto ir darbo išlaidos. Vilties Draugijos valdyba rugsėjo 10 d. tuos visus reikalus svarstė ir nutarė Dirvos prenumeratos kainą pakelti. Dabar, nuo spalio 1 d. už Dirvą metams reikės mokėti \$30.00. Pusei metų \$17.00. Atskiro numerio kaina 65 centai.

Bet keliant Dirvos kainą vienu atveju daroma ir nuolaida. Kadangi Dirvai labai reikalingi nauji prenumeratoriai, tai tris mėnesius – spalį, lapkritį ir gruodį, naujiems skaitytojams, kurie patys užsisako ar artimieji jiems užsako, Dirva metams kaštuoja tik \$20.00.

Naudokitės šia proga. Užsakykite gimtadienį ar vardadienį švenčiant, sukačių sulaukusiems, šventėms atėjus. Tai dovana ne vienai akimirksniui, bet visiemis metams.

DĖMESIO!

Tai savaitinis Lietuvių tautinės sąjungos laikraštis, leidžiamas Lietuvoje ir redaguojamas Rimanto Smetonos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių J.A. Valstybėse.

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką –
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

BRONIAUS KVIKLIO TAUTINIS, KULTŪRINIS PALIKIMAS

Z. Juškevičienė

Apie Broniaus Kviklio milžiniškus rašto darbus praėjusių savaitę spausdiniame Ed. Šulaičio straipsnį, o dabar vėliau atėjusį Z. Juškevičienės. Abiejų autorių atsiprašome, kad taip darome, mes norime, kad B. Kviklio kūrybinis palikimas būtų dar labiau įvertintas. Red.

Akademinės Skautų Sąjungos (ASS) vadija surengė akademią, skirtą a.a. Broniaus Kviklio rašytiniam, tautiniam, kultūriniam palikimui apžvelgti. Akademią įvyko 1991-X-27 d., Chicagoje, Jaunimo centro didžioje salėje, kuri, taip retai kada dabar buvo veik pilnutėlė. Tai tikrai džiuginantis reiškinys.

Tik įžengus į salę, žiūrovą pagavo šventiška nuotaka: scenos centrinė siena buvo dekoruota skautiškais ženklais: Korp! Vytis ir ASS. Skaučių draugės ženklai. Scenos šone, ant pedistalo gan didelė Br. Kviklio nuotrauka, tautine juosta papuošta. Ant grindų – didžiulis vazonas rudenių gėlių. Prie scenos ilgas stalas, ant jo išdėstytas B. Kviklio rašytinis palikimas ir asmeniškai daikteliai. Keturi didžiuliai tomai "Mūsų Lietuva", septyni tomai "Lietuvos Bažnyčios", jo redaguoti žurnalai ir t.t. Stovėjo ir Popiežiaus Jono Pauliaus tas Br. Kvikliui duotas pažymėjimas, po stiklu, įrėmintas. Iš tolo žiūrovo akį patraukė Br. Kviklio pasas, Nepriklausomos Lietuvos Respublikos išduotas, kuris liudijo B.K. tautinę ištikimybę ir jo nepalaužiamą asmenybę. Stovėjo atidara rašoma mašinėlė ir darė išpūdį, tarsi, rašytojas yra tik trumpam išėjęs...

Akademią atidarė ir įvadinį žodį tarė ASS. pirmininkas, fil. E. Korzonas. Jis pakvietė akm. Vidą Brazaitytę įteikti gėlių puokštę a.a. Br. Kviklio dukrai, skirtą perduoti Motinai, o šeimos narius, salėje esančius papuošti gėlės žiedu. Dalyvavo dvi dukros ir sergančios dukros Ramunės vyras su sūneliu, kuris labai įdėmiai sekė programą.

Programą pravesti pakvietė fil. Jūratė Variakojienė. Jos pakviesta vėliavų tarnybą įnešė į sceną vėliavas. Buvo tikrai gražu ma-

tyti su vėliavomis žygiuojanti žavų akademinį jaunimą, išseivijos tautinį elitą, kuris darė europietiško jaunimo išpūdį. Vėliavos buvo – JAV ASS., ASS skaučių draugovės ir Tautinė.

Buvo keturi kalbėtojai. Kiekvienas jų nušvietė pasirus rašytojo darbus ir laimėjimus. Tenka pastebėti, pasidžiaugti, kad kalbėtojai, kaip sakoma, po lankeles nevaikščiojo: kalbėjo dalykiškai konkrečiai ir programos neužtęsė. O programos vadovė, fil. Jūratė Variakojienė kiekvieną išsuktą kalbėtoją trumpai ir taikliai apibūdino ir po kalbos padėkojo.

Pirmasis kalbėtojas architektas fil. dr. Jurgis Gimbutas, iš Bostono. Jis pasisakė esąs Br. Kviklio knygų bendradarbis, architektūros pastatų aprašymo autorius. Jis nurodė knygų turinį, panaudotą medžiagą, žemėlapius, nuotraukas, kurių buvo knygai panaudota ne mažiau tūkstanties. Nurodė knygos talkininkus, kurie teikė medžiagą ir vietovių aprašymus. Pasidžiaugė B.K. asmens stipriu charakterio bruožu, – ką užmojo, tą ir ištesėjo. Pasidžiaugė jo dideliu kultūrinio palikimu savo tautai. Padarė ir pastabas: nurodė padarytas klaidas, netikslumus padarytus knygoje, pareikalavusius net viso šimto dvidešimt

Vida Brazaitytė sega gvazdiką dail. P. Aleksai, Br. Kviklio knygų leidimo bendradarbiui.

Vaidas iš Br. Kviklio pagerbimo akademijos Chicagoje. JAV vėliavą neša J. M. Variakojis, gilumoje D. Laucius ir R. Chepetta. Kairėje dr. Ar. Tauras, neatpažintas jaunuolis, prof. P. Jonikas. J. Tamulaičio nuotr.

puslapių atitaisymų. Kad knygoje yra pasikartojančių aprašymų, padavimų, be kurių tikrai būtų galima apseiti ir knygos puslapius sumažinti.

Dailininkas P. Aleksa, Br. Kviklio knygų leidimo bendradarbis trumpai nupasakojo, kaip praktiškai ir techniškai buvo paruošiamos knygos spausdinimui M. Morkūno spaustuviėje.

Kun. dr. Pr. Garšva, dienrašio "Draugas" moderatorių, apžvelgė Br. K. žurnalistinį, redakcinį darbą. Pasakė, kad B.K. į "Draugo" redakciją atėjo jau kaip patyręs žurnalistas, publicistas. Nurodė, kad jis yra pirmasis Mūsų Vytis žurnalo redaktorius; kad jis buvo ne tik Draugo vedamųjų rašytojas, bet taip pat ir daugelio kitų laikraščių bendradarbis. Jis

rašė į Kanados, Australijos ir į kitus laikraščius. Yra parašęs daugiau kaip tūkstantį straipsnių.

Istorikas Jonas Dainauskas, Pedagoginio Lituanistikos Instituto profesorius, kalbėjo ketvirtasis iš eilės. Programos vadovė, J. Variakojienė jį apibūdino, kaip labai kruopštų Lietuvos istorijos praeities tyrinėtoją, pašventusį visą 40-tį metų istorijos veikalui parašyti "Lietuvos bei lietuvių krikštaitis ir 1387 metai". Leidėjas Vydūno fondas, 1991 metai.

J. Dainauskas, Broniaus Kviklio parašytas knygas ir visą kitus jo rašto darbus, akademiškai apžvelgė ir įvertino kaip didelį, kultūrinį palikimą tautai. Patį rašytoją, Br. K. apibūdino kaip didelį tautinį idealistą. Pasakė, kad B.K. į savo raštus yra įdėjęs tiek pat darbo valandų, kiek ir sunkiam duondirbiam darbui fabrike. Priminė, kad savo knygas dažniausia rašė naktimis, po darbo valandų fabrike. Pats taisė korektūras, laužė į puslapius ir pats ieškojo knygai rinkos, platintojų. Na, ir dar pats paaukojo daug tūkst. tančių dolerių savo sunkiai uždirbtų. Pasakė, kad B.K. turėjo gana platų tinklą bendradarbių, kurie jam teikė knygoms medžiagą: autentiškus vietovių aprašymus, nuotraukas, pavardes. Ir kad šiandien, iš tų 200 bendradarbių yra likę gyvų vos tik 20. Baigdamas kalbėti pasakė, kad B.K. raštuose spindi žmoniškumas ir stipri tėvynės meilė.

Danguolė Kviklytė, šeimos vardu, padėkojo rengėjams ir kalbėtojams. Ji pagarbiai atsiliepė apie savo Tėvą ir juo didžiuojasi.

Vėliavas išnešus, po trumpos pertraukos, buvo

pateikta scenos meninė programa, kurią išpildė sol. J. Vaznelis ir smuikininkė L. Veleckytė – Kerpienė, ji atliko "Rauda" smuikui ir fortapionui – J. Pakalnio, "Ramza – Andaluzo" – Op, 22 Nr.I – Pablo de Sarasatė ir "Meditacija" iš operos Tais, muzika Jules Massenet. Sol. J. Vaznelis atliko, "Kas per visą kelionę lydės", žodžiai B. Brazdžio, muzika VI. Jakubėno ir antrą dainą "Laikrodis", muzika – Gabriel Seidl. Akomponavo muz. Al. Vasaitis.

Publika ilgai plojo ir dėkojo menininkams, V. Brazaitytė, rengėjų vardu, įteikė didžiulę gėlių puokštę Veleckytei, o solistą ir akomponiatorių papuošė baltais gvazdikais.

Akademią – minėjimas užsklęsti sugiedojus Lietuva brangi. Visi akademijos dalyviai buvo pakviesti vaisėms, kurias suorganizavo fil. H. Plaušnaitienė su talka.

–KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ–

Tai Algirdo Gustaičio dienoraštis apie pabėgimą iš Lietuvos per Vokietiją iki D.P. stovyklos Hanau.

Aprašo lagerio gyvenimą, čiurlioniečius, įvairius koncertus, vaidinimus, sporto rungtynes.

Suriša svarbius pasaulio įvykius su pabėgėlių kasdieniniu gyvenimu.

Gausiai iliustruotas, 941 psl. Kaina \$30.00 & pašto išlaidos.

Devenių Kultūrinis Fondas

P.O. Box 10782

St. Petersburg, FL 33733

NEPAMIRŠKITE

ATNAUJINTI

DIRVOS

PRENUMERATA

VILNIAUS RABINAS DAVID SMITH PAS AMBASADORIŲ ST. LOZORAITIŲ

Š.m. lapkričio mėn. 12 d., Lietuvos ambasadorius Washingtono priėmė naująjį Vilniaus sinagogos rabiną Dovydą Smith, kurį lydėjo rabinas Chaim M. Stauber, rabinas Mendel Reichberg ir rabinas Mordy Mehlman.

Vilniaus rabinas perskaitė ambasadoriui pareiškimą, kuriame jis pažymėjo, jog jis džiaugiasi perimdamas naująjį, svarbų postą ir nepaprastai įvertina, kad š.m. rugsėjo mėn. 1 d., Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas, jį priėmė kada visa Lietuva džiaugėsi atgavusi valstybinę nepriklausomybę.

Rabinas Dovydas Smitas toliau išreiškė viltį, kad Vilnius galimai greičiau atgaus savo pilną spinduliavimą, kurio joks žydas negali pamiršti.

Jis savo pareiškime labai aiškiai ir stipriai pabrėžė, kad užsieniuose yra kalbama apie lietuvių padarytus nusikaltimus prieš žydus ir apie pravestą nusikaltėlių rehabilitaciją. Jis visomis savo jėgomis aiškina, kad tai yra neteisybė ir apgailėtauja, kad vietoj iškėlus Lietuvos drąsą kovoje už nepriklausomybę, jos vardas yra neteisingai teršiamas.

Savo kelionės metu jis ir toliau aiškina žydams įvykius Lietuvoje, bandys išsklaidyti tamsius šešėlius ir atstatyti teisybę. Rabinas Dovydas Smitas baigė pareiškimą sakdamas, jog jis tiki į Vilniaus pilną atgimimą.

Svečiai pažymėjo, kad jie labai įvertina Aukščiausiosios Tarybos pirmininko laikyseną žydų klausimu ir

mano, jog būtų labai neteisinga jei jis turėtų teisintis ir gintis nuo neteisingų apkaltinimų.

***

Ambasadorius Stasys Lozoraitis nuoširdžiai padėkojo už vizitą ir perskaityto pareiškimo kilnius žodžius ir pažymėjo, jog atstatytoje, nepriklausomoje Lietuvoje

DĖMESIO MAŽOSIOS LIETUVOS LIKIMUI

Gerbiemieji:

Esame liūdininkai Mažosios Lietuvos tautinio genocido. Ji tragiškai baigia savo genties esimą, palikdama gyva tik kalbiniais ir kultūriniais paminklais bei jų kūrėjų ir kovotojų kapais Nemuno ir Priegliaus krantuose.

Tas kraštas, tačiau, yra mūsų tautos gyvenimo erdvė skirta lietuvių tautai nuo neatmenamų amžių. Sielodamiesi Lietuvos prisikėlimu, negalime pamiršti Mažosios Lietuvos ir savo tylėjimu palikti ją kitų tautų agresyviams planams.

Šiandieninių geopolitinių persitvarkymų eigoje jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo teisių į Mažosios Lietuvos teritoriją. Prūsų Lietuvą ištikęs holokoatinis likimas įpareigoja lietuvių tautą, ir ypač jos valstybinius vadovus, reikalauti savo patrimonijos teisių Baltijos erdveje.

Dirbtinai perskirtos tautos – Vokietija, Airija, Izraelis, Korėja, Vietnamas – deda visas pastangas ir skiria didžiules lėšas apsiun-

visų gyventojų teisės yra ir bus garantuotos atitinkamų įstatymų.

Žydų mažuma yra praeityje labai prisidėjusi prie Vilniaus, Lietuvos sostinės, kultūrinio spinduliavimo. Mes tikimės, tesė ambasadorius, kad žydų grupė, kuri pasirinko likti Lietuvoje galės visokeriopai plėtotis ir konkrečiai prisidėti prie naujos, demokratinės valstybės statymo.

Pasimatymo metu buvo nutarta palaikyti ryšius, tartis įvairiais klausimais ir bendradarbiauti siekiant bendrų tikslų.

Washingtonas,
1991 m. lapkričio mėn. 12 d.

gimui į bendrą valstybę. Atėjo, pagaliau, laikas ir Mažajai Lietuvai po 700 metų svetimųjų niokojimo grįžti prie savos tautos kamieno bendroje valstybėje.

Vlikui ryžtantis baigti savo liksiolinę veiklą, Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis kviečia visas organizacijas ir kiekvieną sąmoningą lietuvių, ypač Lietuvos vyriausybę, veiksmingai reikštis šioje tautos likiminėje kryžkelėje.

Prieš 700 metų vokiečių DRANG NACH OSTEN sugriovė lietuvių tautos gyvenimo kelius ir natūralią vystymosi tekę. Dabar kitų atėjūnų naujas DRANG NACH WESTEN, ir vėl per Mažąją Lietuvą, sunaikintų galimybę saugiai kurti ateities gyvenimą.

Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis šaukia dėmesio Mažosios Lietuvos likimui.

Vliko Seimo MLRS atstovai

Algis A. Regis
Kurtas Vėlius
Ramūnas Buntinas

**A t n a u j i n d a m i
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:**

Dunčia J., Wilmington	6.00
Mykolaitis S., Oak Lawn	5.00
Butkus A., Canada	5.00
Usas V., Kalamazoo	5.00
Kuras P., Waterbury	10.00
Buiniėnė V., Phila	5.00
Janušauskas A., Deland	5.00
Grinčius U., Cleveland	5.00
Kižys D., Cleveland	10.00
Zemaitis J., Hot Springs	10.00

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

**APARTMENT FOR RENT
LAKE SHORE –185 St. Area**
Large, modern, 1 bedroom apt. Appliances, air cond. Garage. Quiet bldg. No children. No pets. Lease. \$325 Per Month. Telf. 338-3205

ŠVENTINIUS SVEIKINIMUS SPAUSDINKITE DIRVOJE

Likę tik kelios savaitės iki didžiųjų švenčių – Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų. O pagal seną ir gražų paprotį, tų švenčių laukiant, vieni vienaip, kiti kitaip atsimename savo gimines, draugus, pažįstamus. Siunčiame vieni kitiems sveikinimus, dovanas ar dar kitaip sugalvotus pasigarsinimus, kad esame jų neužmiršę, linkime sveikatos ir pridėdame dar kitų gražių žodžių.

Dirva iki šiol neragino, kaip geriau savo artimuosius prisiminti ir pasveikinti. Bet šiais metais jau norime pasiūlyti.

Čia spausdinam trijų dydžių sveikinimo korteles. Į visas jas, kaitaliojant raidžių didumą, galima daug ką įrašyti. Svarbu tik, kiek Jūs tam reikalui norit išleisti. Ne tik pasveikinti savo artimuosius, bet būkim atviri, ir savo laikraštį paremti.

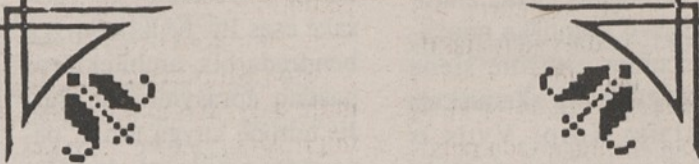
Mažiausia kortelė kaštuoja \$20.–, vidurinė \$30.–, o didžiausioji \$40.–. Į kortelę surašius sveikinimą ir pridėjus čia nurodytos sumos čekį, reikia atsiųsti Dirvai. Mes kortelę perrašysim laikraštiniame raidėm ir atspausime šventiniuose Dirvos numeriuose.

Visi lietuviški laikraščiai su pagrindu dejuoja, kad leidimo sąlygos nepaprastai brangėja, o dėl vyresniųjų skaitytojų mirčių prenumeratorių skaičius mažėja. Tuo tarpu naujų pajėgių imigrantų, kurie Dirvą ar kitą lietuvišką laikraštį tuoj užsisakytų, beveik nėra. Todėl, kad galą su galu sudurtume, reikia visokios kitos talkos.

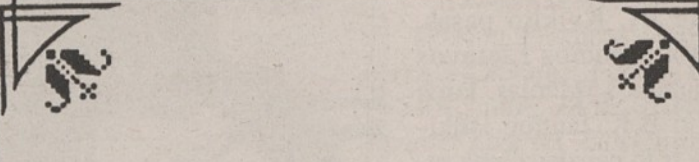
Šventinius sveikinimus Dirvoje pradėsime spausdinti jau ateinančią savaitę.

Būsime dėkingi, jeigu į tą mūsų kvietimą atsiliepsit. Jūsų giminės ar draugai, pamatę tokį sveikinimą Dirvoje, tikrai apsidžiaugs.

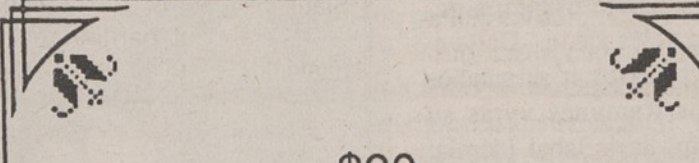
Jūsų DIRVA,
19807 Cherokee Ave.
Cleveland, OH. 44119

\$40.–

\$30.–

\$20.–

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE

FUNERAL HOME

<p>Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345</p> <p>Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455</p> <p>Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345</p> <p>ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS</p>	<p>Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108</p> <p>Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003</p> <p>DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS</p>
---	--

1991 M. SINOIKIJA KELIAUJA PO LIETUVĄ

Kęstutis Trimakas

1991 m. rugsėjo 14-21 d. keliuose Lietuvos miestuose įvyko Sinoikija (Sinoikija graikiškai reiškia subuvimą – sugyvenimą). Tai religijos filosofijos ir bažnytinio meno studijų savaitė. Tokia kasmetinė studijų savaitė jau vyksta trečią kartą, kas kart vis kiek keisdama bei plėsdama. Jos pirmūnė "kregždė" įvyko 1988 m. tik kaip bažnytinio meno savaitgalis Marijampolėje. Kitais metais prie kompozitorių bei muzikologų prisijungė filosofai, kviesdami ir teologus, religiotyrininkus, istorikus, o 1990 m. prisidėjo ir kitų sričių menininkai. Nuo 1989 m. dalyviais buvo kviečiami ne vien vietiniai mokslininkai ir menininkai, bet ir iš kitų kraštų – tiek lietuviai išeiviai, tiek kita-taučiai.

Studijų dienų programų vietovės buvo keičiamos, kad būtų suteikta galimybė kelių miestų visuomenėms pasiklausyti koncertų bei paskaitų ir dalyvauti iškilmingose pamaldose.

1991 m. Sinoikija buvo pradėta Vilniuje, tada persikėlė į Kauną, buvo tęsiama Klaipėdoje, Nidoje, Panevėžyje ir užsibaigė vėl Vilniuje. Kiekviename mieste programos pagrindą sudarė pamaldos, paskaitos ir bažnytinės muzikos valanda. Ypač iškilmingos buvo Šv. Mišios pirmąją Sinoikijos dieną – sekmadienį. Šv. Mišias celebravo svečias vyskupas Stimpfe iš Vokietijos, kartu su lietuviais vyskupais. Sinoikiją atidarė jos garbės pirmininkas vysk. J. Preikšas. Vakare Sinoikijos dalyvius Parlamento rūmuose priėmė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vyt. Landsbergis, pačios pirmosios Lapkričio Sinoikijos vienas organizatorių.

Idėjinėje programoje ypač įdomi buvo ekumenizmo sekcija rugsėjo 15 d., Vilniuje, kur bendravimo, sugyvenimo ir pokalbio temomis kalbėjo įvairių tautybių ir skirtingų tautybių atstovai. Toks bendravimo ryšys Lietuvai yra reikalingas ypač šiuo metu, kai iš visų pusių metami kaltinimai mažumų skriaudimu šiame krašte. Kaune ir Panevėžyje paskaitos lietuvių klausimus bei temas teologijos, filosofijos ir istorijos srityse, o Klaipėdoje – meną ir literatūrą.

Bažnytinės muzikos valandos buvo surengtos Kaune, Nidoje, Panevėžyje ir Vilniuje. Nidoje programą išpildė R. Gražinio vado-

vaujamas "Aidijos" choras, Panevėžyje – P. Vailonio vadovaujamas Vilniaus mergaičių choras "Liepaitės", Vilniaus katedroje – šv. Kazimiero koplyčios giesmininkai, vadovaujami D. Juozėno. Vilniuje grafikos parodos atidaryme koncertavo G. Kviklys (klavesinu) ir E. Piličiauskas (obojumi). Kauno arkikatedroje muzikinę programą išpildė G. Kviklys (vargonais), V. Žebriūnaitė (smuiku) ir solistė G. Kaukaitė. Lapkričio mėnesį muzikologai ir kompozitoriai rengia platesnę bažnytinės muzikos programą.

Vilniuje buvo surengta L. Grikšaitės grafikos darbų paroda, pavadinta "Per Jį, su Juo ir Jame", o Nidoje – kun. E. Atkočiūno religinės poezijos vakaras. Sinoikijos paskutinę dieną, rugsėjo 21, buvo paminėta Lietuvos didžiojo filosofo St. Šalkauskio mirties 50 m. sukaktis paminklinės lentos iškilmingu atidengimu prie namų, kuriuose jis gyveno.

Šios Sinoikijos programoje dalyvavo mokslo žmonių ir iš kitų kraštų, kaip jau antrą kartą tokioje Sinoikijoje dalyvaujas anglas filosofas dr. A. Everatt, Lietuvos reikalą kėlęs savame krašte ypač Lietuvai kritišku laiku, naujas lietuvių draugas suomis filosofas dr. C. Huisjes, keli lenkai. Iš JAV-ių į Sinoikiją kasmet atvyksta kun. dr. K. Trimakas. Šios Sinoikijos metu buvo platinama karta tik Lie-

1991 m. Sinoikijos atidarymo iškilnėse Vilniaus arkikatedroje rugsėjo 15 šv. Mišias atnašauja Vilniaus vysk. J. Tunaitis, vysk. Stimpfe iš Vokietijos, Panevėžio vysk. J. Preikšas, kun. V. Aliulis ir svečias iš JAV – kun. dr. K. Trimakas.

tuvoje nauja laida atspausdinta jo knyga "Ieškanciojo pėdsakai".

Ši Sinoikija vyko tuoj po rugpjūčio mėnesį įvykusio politinio perversmo Sovietų Sąjungoje. Nežiūrint to, šių studijų dienų organizatoriai viską paruošė labai tvarkingai. Deja, keliolika programoj jau įrašytų mokslo žmonių iš kitų kraštų negalėjo taip greitai persiorientuoti ir atvykti. Programoj įrašytas, bet negalėjo dalyvauti nei Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, ankstyvesnėse studijų dienose mielai pasidalindavęs filosofinėmis išvalgomis, šiuo metu buvo išskubėjęs į kitus kraštus megzti diplomatinis ryšius su Lietuvos nepriklausomybę pripažinusių valstybėmis.

Matydami teigiamą įnašą Lietuvos religiniam, tauti-

niam bei kultūriniam gyvenimui, šias kasmetines studijų savaites remia reikšmingos institucijos, kaip Lietuvos Vyskupų Konferencija, Lietuvos vyriausybė, miestų savivaldybės, Lietuvos Kompozitorių Sąjunga, Lietuvos Filosofų Draugija, Vilniaus ir Kauno universitetai, Stasio Šalkauskio Fondas ir kt.

Sinoikijos organizatoriai nebespasitenkina metiniu renginiu. Jie steigė St. Šalkauskio Fondą, kurio tikslas puoselėti religijos filosofi-

jos ir meno sritis Lietuvoje. Jie jau yra atgaivinę nepriklausomos Lietuvos laikais leistą žurnalą "Logos", leidžia Sinoikijos paskaitų rinkinius bei kitus leidinius ir planuoja įkurti centrą nuolatinėi mokslo ir meno veiklai. Užmegzti ryšiai su kitų tautų profesionalais yra naudingi Lietuvai. Jie laimi Lietuvai naujus draugus, kurie atneša teigiamų idėjų iš Vakarų ir kurie kelia Lietuvos vardą savuose kraštuose.

"KARIO" ŽURNALAS LIETUVOJE

Daugelio kitų leidinių tarpe, Lietuvoje nuo šių metų pradžios atgaivintas ir "Kario" žurnalas, kuris pasirodo kartą per mėnesį. Jis save vadina Krašto apsaugos Departamento (dabar – ministerijos) žurnalu, o jį leidžia "Kario" redakcinė taryba su pirmininku A. Butkevičiumi priekyje. Redaktoriumi pasirašo B. Čekanauskas.

Jau mus pasickė pirmi devyni šio žurnalo numeriai, kurie daro gerą įspūdį. Žurnalas nėra "sausas", kaip kad būtų galima įsivaizduoti tokio pobūdžio leidinį (taip galima būtų pavadinti išeivijoje leidžiamą "Kario" žurnalą), bet jame yra įvairaus turinio rašinių. Tokiu būdu, Lietuvoje leidžiamas "Karys" gali būti skaitomas visų, ne vien tik karo ar karinės informacijos mėgėjų.

Žurnalo viršeliai yra spalvoti, atspausdinti visai gera technika. Devintojo numerio pirmame viršelio puslapyje – vaizdas iš IV Pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymo iškilnių Kaune, o antrame net 4 nuotraukos, kurių vienoje matome ir Amerikos lietuvių veikėją Valdą Adamkų, o kitoje garsumų krepšininką Šarūną

Marčiulionį. Trečiame viršelio puslapyje randame tris nuotraukas iš Australijos ramovėnų veiklos (beje, apie Sidnio miesto Australijoje ramovėnus žurnale plačiau rašo to skyriaus sekretorius Antanas Kramilius).

Naujausiame žurnalo numeryje rugpjūčio įvykius Rusijoje ir Lietuvoje komentuoja dabartinis Krašto apsaugos ministeris Audrius Butkevičius; rašoma apie taip vadinamus "plechavičiukus", pirmąjį Lietuvos kariuomenės karo gydytoją (gen. V. Nagi-Nagevičių), kartinių katastrofų paslaptis ir kt.

Ši, visais atžvilgiais vertinga ir įdomų žurnalą, dabar galima užsisakyti ir per žurnalo atstovus Amerikoje, rašant K. Gaižučiui, 1808 Hiller Ave, Cleveland OH 44119 arba E. Šulaičiui, 1330 S. 51 Ave., Cicero, Ill. 60650. Žurnalo kaina 24 dol. (paprastu paštu), 30 dol.(oro). E.Š.

~~~~~  
 NEPAMIRŠKITE  
 ATNAUJINTI  
 DIRVOS  
 PRENUMERATĄ  
 ~~~~~


BOSTONAS / NEWARKAS | RYGA

US \$801.00
Per Kopenhagą

BOSTONAS / JFK | RYGA

US \$801.00
Per Helsinkį

CHICAGA | RYGA

US \$851.00
Per Kopenhagą.

Chicagos kainoje įskaičiuota ir nakvynė Kopenhagoj su pusryčiais ir pervežimais.

- * Visos kelionės kainos yra į abi puses.
- * Kelionėmis gali pasinaudoti pavieniai asmenys ir grupės.
- * Rezervacijas reikia padaryti mažiausiai 21 dieną prieš išvykstant.
- * Kelionės ilgis – ne mažiau 7 dienos ir ne ilgiau kaip 21 dienos.
- * BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusryčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoj ir Palangoj.
- * Taip pat parūpinam transportą iš Rygos į Jūsų pasirinktą vietovę.

Informacijos ir rezervacijos reikalu kreipkitės į:

BALTIC TOURS
 77 OAK ST., SUITE 4
 Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781

KAS GALI IŠGELBĖTI CHRYSLERIO AUTOMOBILIŲ BENDROVĘ?

Jonas Kazlauskas

Šie metai atneš rekordinius 5 bilijonus ar daugiau dolerių nuostolių automobilių pramonei. Ir tai prašoks 1980 metų 4.5 bilijono dolerių nuostolį. Chrysleris yra mažiausia iš trijų didžiųjų automobilių bendrovė, turinti daugiausia finansinių problemų.

Paskutinių penkerių metų bėgyje pelnas vis mažėjo, nuo 1.4 bilijono dolerių 1986 iki tik 68 milijonų praeitais, o šie metai jau atneš nuostolį. Trečiasis ketvirtis, kurio rezultatai buvo geresni, negu laukta, atnešė 82 milijonus nuostolio.

Chryslerio įvesta vieno bilijono dolerių gamybos kainos sumažinimo programa viduryje 1989 metų buvo sėkminga. Vien tarnautojų skaičius 1989 ir 1990 m. buvo sumažintas 4,300 asmenų, vieni buvo atleisti, kiti paprašyti išeiti į pensiją.

Ūkinei padėčiai blogėjant agresyvus ekonomiško plano buvo tęsiamas ir vykdomas, – šių pradžioje buvo pasiektas užsibrėžtas tikslas – sutaupyta 3 bilijonai dolerių, kas reiškia, kad gamybos kaina sumažinta maždaug 1,200.00 dolerių kiekvienam 1990 m. parduotam automobiliui ir sunkvežimiui.

Kadangi automobilių gamybinis pajėgumas yra žymiai didesnis, negu rinkos paklausa, Chrysleris irgi reagavo į šią problemą. Ateinančių metų viduryje bus įvykdytas keturių metų planas sumažinant produkcijos pajėgumą 570,000 vienetų.

Didžiulis granito ir stiklo technikos centras Detroito priemiestyje Auburn Hills buvo pradėtas statyti, kai dar Chrysleris nebuvo įklimęs į dabartinius ekonominius sunkumus.

Bendrovės kreditas yra prastas, vertinamas beveik kaip junk bonds, kas reiškia, kad reikia mokėti aukštesnius procentus už paskolą. Kredito vertinimas yra labai svarbus automobilių kompanijoms, nes jos skolinasi dideles pinigų sumas dėl produktų planavimo, gamybos ir reklamų. Kapitalas grįžta žymiai vėliau už parduotus automobilius.

Televizijos ekrane matome Lee Iacocca, vyriausią Chryslerio galvą, iškilmingai ir su pasididžiavimu pristatant vieno bilijono vertės tyrinėjimų ir projektavimo centrą, kuriame dirba 7,000 žmonių. Pagrindinis tikslas šio milžiniško komplekso,

kurią L. Iacocca vadina "wonderful playpen", yra sutrumpinti laiką tarp projektavimo ir gamybos nuo penkių iki trijų metų, kas sutautų daug laiko ir investuoto kapitalo, bet ar Chrysleris turi pakankamai laiko tam projektui realizuoti?

Bendrovės vyriausias inžinierius F. Castaing teigia, kad Chrysleris turi pasiekti 20-30% kasmet produkcijos pagerinimo, kad pasivyty pagrindinius konkurentus japonus. Juk Honda pardavė daugiau 1991 metų automobilių Amerikoje, negu Chrysleris. Honda Accord yra daugiausia perkamas automobilis. Antra vieta tenka Fordo gamybos produktui Taurus.

Jau greit japonų fabrikai Amerikoje pagamins 3 milijonus automobilių ir sunkvežimių, kurių gamybos kaina yra žemesnė, negu Chryslerio pačių naujausių ir moderniškiausių fabrikų.

Pensijų kaina yra vienas iš atsakymų, nes Chrysleris turi beveik vienodą pensininkų ir aktyvių darbininkų skaičių. Taigi pensijos daugiau kainuoja Chrysleriui, negu japonų fabrikams Amerikoje, kurių darbo jėga yra žymiai jaunesnė, dar nėra daug pensijas gaunančių darbininkų.

Noras išsaugoti finansinę nepriklausomybę ir stabilizuoti esamą padėtį, kuri yra spaudžiama ūkinės krizės, Chrysleris pardavinėja dalį bendrovės turto.

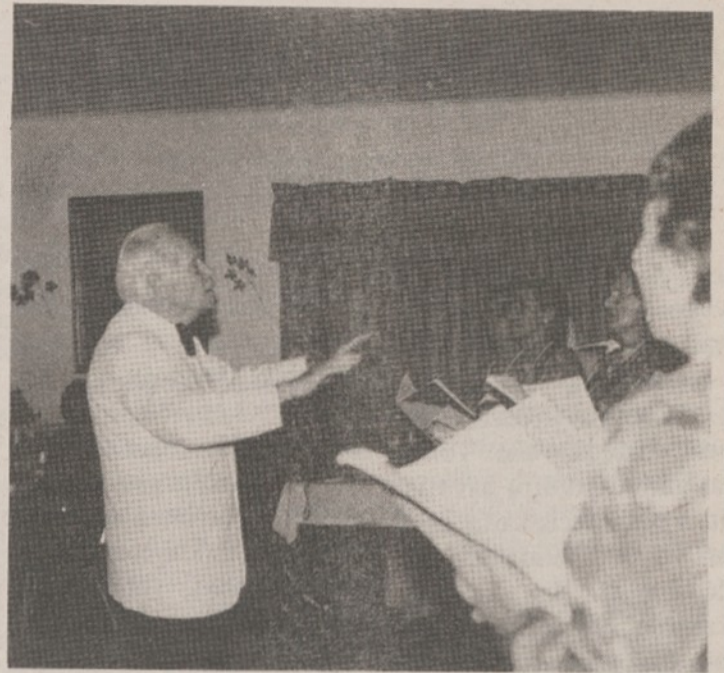
1989 m. pardavė savo dalį, maždaug 45% Mitsubishi Motors bendrovėje, o praeitais visą Gulfstream Aerospace korporaciją. Acustar and dalis Diamond Star Motors taip pat jau yra

pardavimo sąrašė.

Pradžioje spalio mėnesio naujos Chryslerio akcijos pasirodė biržoje, kurios sukėlė 354 milijonus dolerių, kad buvo didesnė moralinė, negu finansinė paspartis. Buvo planuojama susijungti su didžiausia Italijos automobilių bendrove Fiat, bet "vedybos" neįvyko. Praeityje federalinės valdžios paskola ir Lee Iacocca išgelbėjo ir įvedė kompaniją į produktyves vėžes, bet laikas ir sumažėjusi automobilių paklausa vėl privedė prie pagalbos reikalaujančių rūpesčių.

Yra nuomonių, kad vyriausia galva L. Iacocca jau baigė savo žydėjimo gdynę, giesmelė jau sugiedota. Taigi atėjo laikas užleisti vadovaujančią vietą kitam ir gal jaunesniam asmeniui.

Nauji automobilių bei sunkvežimių modeliai, kurie kokybe, stiliumi ir, žinoma, kaina patrauktų pirkėjimus ir pagerėjus ekonominė padėtis gal prailgintų Chryslerio egzistenciją, bet 3.5 bilijono dolerių metinis išlaidų laikymas techninio centro

St. Petersburg Lietuvių Klubas atšventė 30 metų sukaktį. Ta proga buvo koncertas ir tautiniai šokiai. Dirigavo muz. P. Armonas. Vl. Bacevičiaus nuotr.

vos igalintų sudurti galą su galu.

Vienas iš realiausių pagalbos šaltinių yra Japonija. Chryslerio bankrotas labai neigiamai paliestų japonų automobilių gamintojus, jie būtų kaltinami, kad privedė prie korporacijos finansinių bėdų. Japonai turi rimtą interesą investuoti į Chryslerio bendrovę, kad toji išsilaukytų.

PALANGA IR MOTERYS

Šia tema Vilniaus kino studija "Baltija" yra sukūrusi dviejų dalių reklaminių filmą, kuris labai žavingu būdu supažindina turistą su Palangos vasarviete. O kitose filmo dalyse parodo "Texvil" bendrovės projektų fantastinį kūrybingumą moterų drabužių modeliuose.

Pirmiausia Palangos gamtinis ir architektūrinis grožis atskleidžiamas spalvose ir ritme. Čia Baltija savo baltaskarėm bangom ritmingai plauna smėlėtą krantą ir lyg motina guodžia poilsiautojus savo ošimu. Toliau Palangos mistelis su pajūriui pritaikytais pastatais ir pramogom. Galiausiai ne geometriškai vingiuoti takeliai nuveda į garsųjį Palangos parką, kurio svar-

biausias objektas grafo Tiškevičiaus rūmai su gintaro muziejum. Čia praeities ir dabarties romantika su daugybe skulptūrų ir mėlynuojančia jūra.

Antroji filmo dalis išryškina stebėtinus "Texvil" firmos kūrėjus, jų sukurtas madas. Grakščios lietuviškos modeliuotojos čia pasirodo kaip kunigaikštystės Trakų pilies kieme, čia kaip Baltijos būriuotojos, toliau, kaip žavingos lietuviškos gamtos dukros ir t.t.

Gausybė modeliuotojų ir gausybė sukurtų spalvingų drabužių sudaro ištisą galeriją pasigėrėtinų vaizdų. Čia rūbų kūrėjai ir jų medeliuotojai tikrai sugebėjo sujungti savo kūrybą su aplinka ir kiekviena jų grupė yra

lyg dailininko paveikslas, kur pagrindinis objektas ir jo fonas susilieja į vieną simfoniją.

Apskritai filmas tai valanda džiaugsmo, pasigėrėjimo ir žavesio. Norintiems filmą vienam vakarui išsinuomuoti skambinkite tel.: 732-8652 už nuomą nedidelę auką, kuri skiriama kino studijai "Baltija". H.S.

***

55 SVARŲ MAISTO

siuntinys **KALĖDOMS**

yra pats mėgiamiausias

Lietuvoje: dešros, sūris, aliejus, mėsa, ryžiai, kava,

cukrus, riešutai ir kiti

produktai, dabar su

ŠVENTINE NUOLAIDA tik \$85.- Turim ir kitokių siuntinių

TRANSPAK,
2638 W. 69TH ST.,
CHICAGO, IL. 60629.
Tel. 312-436-7772

PRIVILEGIJA SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ

Dovanų siuntimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir USSR per JAV paštą (parcel post iki 22 sv.) suteikta speciali privilegija nuo šių metų lapkričio 1 dienos iki 1992 m. kovo mėn 31 d.

Reguliariai siunčiant siuntinius \$6.55 už pirmus du svarus ir po \$2.10 už kiekvieną sekantį svarą.

Pagal specialią privilegiją primokėjus tik 1 dol. už kiekvieną sv., siuntinys keliauja oro paštu ir per 15 dienų pasiekia Vilnių.

Pašto formoje mums reikia surašyti siuntinio turinį angliškai ir lietuviškai.

Ant siuntinio reikia užrašyti raudonu rašalu "marker"

HUMANITARIAN
AIRLIFT

JAV LB Informacija
Bronius Juodelis

BALTIA EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

TIK \$1.40 / sv. virš 80 sv.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

- SU PRISTATYMU Į NAMUS BE MUITO
- \$1.60/SV IKI 80 SVARŲ
- MINIMALI SIUNTIMO KAINA \$25
- EXPRESS SIUNTINIAI PER 10 DIENŲ
- SIUNČIAME VAISTUS, MAISTĄ, DRABUŽIUS, RADIO APARATŪRĄ, BEI ASMENINIUS SIUNTINIUS
- MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDŽIAME SIUNTINIUS
- PERVEDAME PINIGUS, PERSIUNČIAME DOKUMENTUS
- CHICAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ.

LEIDIMAS # IL. C.C. 87779MC-R

KALĖDINĖ NUOLAIDA GALIOJA IKI GRUODŽIO 1 D.

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:

3782 W. 79TH ST.
CHICAGO, IL 60652

TEL: TOLL FREE 1-800-SPARNAI 1-312-284-6449
1-800-772-7624

APIE TAI KAS NUTYLIMA

Vladas Vijeikis

Sakau Florijonui:

- Tu pristabdyk to aukšto stiklo kilnojimą. Reikės važiuoti į koncertą. Kaip tu išgirsi visus garsus, per alkoholio uždangą?

- Tu man netrukdyk mano sieloj paaukštintos būsenos. Į koncertą šitą ir kitą nevažiuoju ir kažin bevažiuosiu. Nebent buvusių ugniagesių choras dainuotų.

- Florijonai, atsipeikėk. Bus puikus koncertas. Taip mano uošvė sakė. Atvažiuo iš Lietuvos "senamiesčio muzikantai". Kad užgros tai užgros.

- Nevaryk propogandos, lyg koks komsorgas būtum. Propogandos laikai pasibaigė. Dabar man reikia tikro produkto. Be jokių propogandinių nudailinimų. Nebesiu į koncertus iš Lietuvos. Kiekvienas prasideda: "mieli lietuviai!", o baigiasi: "duokit dolerių". Tai tų pačių dolerių, kurių meile mus per pusšimtį metų kaltino. Esą, mes labai įnykę į dolerio gaudymą. O dabar tie tarybiniai lietuviai nieko daugiau ir nežino, kaip dolerių. Mūsų minkštaširdžiai pripildė jų kišenes tais žaliais popieriėliais, o jie net ačiū nepasako. Mus auginėmės kiaulėmis vadina. Pakoncertavę, padainavę scenoje, paskui per Lithuanian Plaza Chicagoje žygiuoja ir rėkia daugiau negu scenoje. Gatvės gyventojams miegą trukdo. Bet čia aš neušstosiu. Jeigu gyveni karčiamų gatvėje, tai ir žinok, ko turi laukti.

- Florijonai, man rodosi, kad išgirdau pavydo gaidele. Ir pats su tais muzikantais norėtum per karčiamas pakskursuoti.

- Čia mane pagavai. Bet kad tos ekskursijos blogai baigiasi. Viena tokia tai į tragediją išvirto. Mūsų mergaitę tarybinis lietuvis norėjo papiauti. Matau tavo surauktus antakius. Dėl to, jog pasakiau, kad tarybinis lietuvis. O kaip atskirti? Mus vadino dypukais. Tuos, kuriuos čia atradome, mes vadinome senaisiais lietuviais. Gal ir netikslus pavadinimas, bet kol kalbininkai suras najadarą, naudoju tą. Taigi, tas tarybinis lietuvis, su peiliu kažką gynė. Tik ne Lietuvos nepriklausomybę! O tam muzikantui dar ligoninėje žarnas siuvinėja. Gal susiūš. Man pikta. Taip pagadintas lietuvių vardas. Bent būtų šaudęs. Vis modertiškiau. O čia su peiliu. Nei šis nei tas.

- Florijonai, matau, kad nusistatei prieš koncertus, prieš muzikantus. O kaip

paskaitos? Negi ir į paskaitas nebeisi?

- O ko man citi? Nesenai čia toks galvočius iš Lietuvos buvo. Rodos ministras. Kas sugaudys atvažiuojančių visus titulus. Tas pareiškė, kad aš jau nesu Lietuvos pilietis. Kad man reikės prašyti, kad galėčiau grįžti į Lietuvą. Kur mūsų veiksniai, kurie Naujų metų sutiktuvėse deklamuvo, kad kiti metai bus sutikti Lietuvoje. Tai kaip jie bus sutikti, jeigu manęs neleis. Kur nors pasienyje snopsosiu. Matau, kad sten giesi savo makaulėje surastą ką nors gražaus ir pateisinančio. O aš tau tiesiai pasakysiu: Jie nenori nei tavęs nei manęs. Jie nori tavo dolerių. Lietuvos konstitucijoje aiškiai buvo pasakyta: "Lietuvos pilietis, priėmęs Amerikos pilietybę, nepraranda Lietuvos pilietybės" O dabar jau aš negaliu būti Lietuvos piliečiu. Pusę savo amžiaus gaisrus gesinau. Gimiau ir augau Lietuvoje. O dabar jau nesu lietuvis? Atsakyk man į šį klausimą!

Florijonas buvo baisiai įpykęs. Dar niekad nemačiau jo tokioje būsenoje.

- Florijonai, tu man pripasakojai keistų ir negirdėtų dalykų. Neteko matyti tokių žinių nei viename lietuviškame laikraštyje.

Florijonas metė labai paniekinantį žvilgsnį.

- Kokiame pasaulyje tu gyveni? Mūsų lietuviški laikraščiai dar nedasigveno iki glasnost. O tu girdėjai istoriją apie Rokefelerį? Kai jis sulaukė labai senyvo amžiaus tai niekas nenorėjo jį sujaudinti. Tad spausdino specialų laikraštį, kuriame buvo tik pačios gražiausios žinios. Visas pasaulis klostėsi taip, kaip Rokefeleris pageidautų. Lygiai taip, kaip mūsų laikraščiai. Kam visuomenę jaudinti, kad kažin kas norėjo kažin ką papiauti? Ypatingai jeigu tai liečia mūsų šventąją Lietuvą.

Nebenorėjau Florijono varginti. Nuvažiuoju į koncertą vienas. Gal ir nepapiaus.

ROMAS PUKŠTYS,
Transpak firmos savininkas, vyksta į Lietuvą lapkričio mėn. Perveda pinigų doleriais, tvarko palikimus, priima užsakymus AUTOMOBILIAMS. Atsiskaitymas iki lapkričio 23 d.

TRANSPAK,
2638 W. 69TH ST.,
CHICAGO, IL. 60629.
Tel. 312-436-7772

"TORVIL" LTD.

FORMERLY L&J CANADIAN-EUROPEAN EXP.-IMP. CO.

**NEW LOWEST PRICES
DOOR TO DOOR DELIVERY**

**PARCELS TO
YOUR
HOMELAND**

NEW!!! AIR CARGO service (4-5 weeks delivery)

- ▶ **PARCELS PACKED BY CUSTOMER** (New and Used Clothing)
(min. 5kg/12Lbs., no max. limit)
- ▶ **STANDARD FOOD PARCELS**
(regular delivery)
- ▶ **EXPRESS FOOD PARCELS** (14 days delivery)
- ▶ **MONEY** (hand to hand delivery - 4 weeks)
- ▶ **MEDICAL INSURANCE FOR VISITORS** (Canada only)
- ▶ **SALE OF RUSSIAN CARS** Lowest prices - 3 months delivery
(Volga, Lada, Samara = Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).

*Merry Christmas
and Happy New Year
1992!!*

COMING SOON Ag. Farm Equipment for sale
(tractor, plough, seed sowing machine, etc.)

New dealers welcome

CANADA

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit #7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320
Fax: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860
Fax: (416) 533-4910

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

UKRAINE

BYELORUSSIA

MOLDAVIA

ARMENIA

GEORGIA

St. PETERSBURG

MOSCOW

U.S.A.

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622
Tel: (312) 278-5258
Fax: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway, Buffalo,
N.Y. 14212
Tel: (816) 894-9880
Fax: (716) 894-9880
ACCEPT PARCELS BY UPS

"TORVIL" dealers:

Canada Tel: (416) 798-3320
U.S.A. Tel: (312) 278-5258

CANADA

U.S.A.

TORVIL Ltd. 63 Galaxy Blvd., Unit #7 Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321	R & R Interpostmir Co. 1055 Broadway Buffalo, N.Y. 14212 Tel: (716) 894-9880 accept parcels by UPS	POLONIA TRAVEL AGENCY 2442 W. 47th Street Chicago, Ill. 60632 Tel: (312) 254-2738
TORVIL PARCELS 404 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910	LELYA'S CLOTHING 7706 Santa Monica Blvd. Los Angeles, Ca. 90046 Tel: (213) 656-1962	POLONIA TRAVEL AGENCY 1105 E. Flouereit Rd. Lombard, Ill. 60148 Tel: (708) 932-9875
SILESIA CO. 37 Hellems Ave. Welland, Ontario Tel: (416) 734-4487	"FIL" - TRAVEL AGENCY 1828 3-th Ave. Watervliet, N.Y. 12189 Tel: (518) 274-5242	TRAVEL IDEAS 4857 W. Irving Pard Rd. Chicago, Ill. 60641 Tel: (312) 286-0026
ARKA LONDON 680 Dundas St. E. London, Ontario Tel: (519) 438-5271	UNIVERSAL TRAVEL 4117 Bee Ridge Road Sarasota, FL 34233 Tel: (813) 377-9025	POLONIA TRAVEL AGENCY 5093 S. Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Tel: (312) 284-2600
LAMBETH LEATHER WEAR 199 Wellington St. London, Ontario N6B 2K9 Tel: (519) 439-6601	POLONEZ Travel Consultants 235 Main St. South Rivier, N.Y. 08882 Tel: (908) 390-0244	WORLD WIDE TRADING CO. 1813 Kings Highway Brooklyn, N.Y. 11229 Tel: (718) 998-4545
BIG WIN CENTER 760 Brant St. Burlington, Ontario Tel: (416) 639-7547	JANTAR AGENCY 121 Meserole Ave. Brooklyn, N.Y. 11222 Tel: (718) 389-7421	POLONIA TRAVEL AGENCY 2864 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618 Tel: (312) 235-0303
KAZAN TRADING CO. 83 Shanley St. Kitchener, Ontario Tel: (519) 743-7653	UKRAINIAN GIFT SHOP 11758 Mitchell, Hamtramck Detroit, Mi. 48212 Tel: (313) 892-8563	POLONIA TRAVEL AGENCY 5305 Fullerton Ave. Chicago, Ill. 60635 Tel: (312) 745-0021
	PATRIA 2683 W. 71 Street Chicago Ill 60629 tel: (312) 778-2100 fax: (312) 778-8364	ROCO TRAVEL 632 Dorchester Ave. S. Boston, Mass. 02127 Tel: (617) 268-1303
	TORVIL PARCEL 2136 West Chicago Ave. Chicago, Ill. 60622 Tel: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875	ZALESKI'S CENTRAL SERVICE 6614 South Pulaski Road Chicago Ill 60629 tel: (312) 582-4745
	VOYAGER INTERNATIONAL 2890 N. Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618 Tel: (312) 252-2212 Fax: (312) 286-4279	

TRIJŲ DIENŲ LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Rūta R. Sidryte, dr. Rimvydo Sidrio, iš Streater, Il., jauniausia dukra, ištekėjo už Tado A Kulbio, p.p. Lilijos ir Antano Kulbių iš Brockton, MA. antras sūnus, rugsėjo 21 d., 1991, Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, Indianoje.

Jau visą dieną penktadienį svečiai rinkosi ir bendravo GINTARO vasarvietėje Union Pier, Michigane. Vaikare Tadas su pabroliais, Antanu Kulbiu, Jonu Sidriu, Pauliu Sidriu, Vytu Jalinsku, Jeriu Barkevičium, Stepu Čūniu, ir su piršliu – Vytu Čiuplinsku, atvyko pas mergaites. Deje, Rūtos broliai užstojo jiems kelią iki kol piršlys įrodinėjo visiems Tado vertingumą Rūtą vesti.

Susirinkusios pamergės, Laima Sidrytė–Aleksienė, Daina Sidrytė–Urbaitienė, Regina Kulbytė, Rūta Bobelytė–Kulbienė, Daina Tijiūnelytė–Siliūnienė ir Rasa Tijiūnelytė, pakvietė Tada ieškoti Rūtos. Ji buvo paslėpta tarp kitų merginų už uždangalo ir Tadas turėjo ją rasti tik iš rankos pavidalo, kas jam iš pirmo karto pavyko. Svotai – Audrius Polikaitis ir svočia Dalia Lietuvininkienė, įteikė degtinės ir karvojų, kuriame buvo įkepti du kiaušiniai ir pinigai. Sekė vaisės, mergvakario dainos, ir laužas prie ežero.

Vestuvių mišios vyko Šv. Onos bažnyčioje. Kun. A. Saulaitis įvesdino jaunuosius į naują gyvenimą. Jaunoji nešiojo baltą suknelę, jai pasiūtą Hong Konge, o pamergės visos su tautiniais rūbais. Žiedus ir gėles nešė Rūtos seserėčia ir broliėnas – Giedrė Urbaitytė ir Nerijus Aleksa. Muzikos programą ypatingai gražiai atliko Darius ir Rima Polikaitiai, Lidija Stroputė ir Vidas Neverauskas.

Iš vestuvių jaunieji parvažiavo arklio vežama karieta, bet GINTARO vartai buvo jaunavedžiams uždaryti. Tadas ir piršlys Vytautas, turėjo derėtis su svečiais kol išsipirko saldainiais ir bonka, vartų atidarymą. Bostono šokių grupė šoko Gyvatarą ant pievutės, o svečiai vaišinosi, grožėjosi ežero gamta ir linksma vedybų nuotaika. Ant pievutės kvieslys Čiuplinskas, pasistojęs ant stalo, gyrė jaunuosius ir kvietė į vestuvinių puotą, kuri vyko milžiniškoj palapinėje. Čia jaunieji buvo sutikti su duona ir druska. Svočia ir svotas pristatė pulką. Jaunosios tėvas jautriai pasidalino gyvenimo patyrimu primindamas, kad gyvenime laimę atneša ne pinigai bei daiktai, ją atneša vis atnaujinama meile, darni šeima, sveiki vaikai, rami sąžinė, kūrybinis darbas.

Bostono šokėjai toliau šoko Rezginėlę, Landytinį ir Suktinį. Per landytinį Tadas nenustygo vietoje ir prisidėjo prie visų kitų šokėjų. Piršlys nustebino visus, kada parodė skaidres iš Rūtos ir Tado draugystės – nuo susitikimu banyčioje, susidraugavimu stovykloje iki susiziedavimu Malaizijoje.

Sekė bendri šokiai, mergaičių Sadutė, nuvainikavimas palydimas dviejų kanklių muzikos. Ypatingai gražūs ir skanūs 20 tortai buvo visi iškepti Dainos Sidrytės–Urbaitienės.

Prieš atsiveikinimą, korė, bet nepakorė piršlį. Muzikai baigiant, jaunimas toliau baliavo ir dainavo prie laužo ežero pakrantėje.

Trečią vestuvių dieną svečiai pribudino naujavedžius barškindami puodais. Kun. A. Saulaitis atlaikė mišias, svečiai valgė užsilikusius nuo puoto viščiukus, raguolius, ir lašinočius. Pamažu visi susitvarkė, atsi-

Kunigas Antanas Saulaitis praveda Tado Kulbio ir Rūtos Sidrytės sutuoktuvės maldą Šventos Onos Bažnyčioje, Beverly Shores, Indianoje.

sveikino ir išvažiavo namo. Rūta Sidrytė, gavus savo inžinerijos laipsnį iš Ilinojaus Universiteto Urbanoje, dirba kaip tarptautinės gamybos kompiuterių specialistė Pansophic kompanijoje.

Tadas Kulbis turi biznio laipsnį iš Bostono Kolegijos ir dabar dirba Loyolos Universiteto administracijoje abiturientų reikalais. Nauja vedžiai gyvena Oak Park, IL.

medžiagos.

Praėjusią vasarą šio laikraščio redakcija nepraleido, turbūt, nė vieno Kaune viešėjusios labiau pasižymėjusio išeivio. Su vienais padarė pasikalbėjimus (jų tarpe teko matyti Bālį Gaidžiūną, Vytautą Jokubaitį, Raimundą Ošlapą, Algimantą Kežį, Romą Sakadolskį, Edvardą Šulaitį ir kt.) ar įdė jo aprašymus bei nuotraukas (tokių tarpe teko užtikti K. Savicką, V. Pesecką, Anatolijų Kairį, Alfonsą Šešplauki–Tyruolį): buvo įdėta ir išeivių rašinių (Liūdos Rugienienės, Algimanto Gurecko ir kt.). Žinoma, jų būta daugiau, bet ne viską teko matyti, ypatingai išvykus iš Kauno. Šį įdomų laikraštį gaunu ir dabar, bet tik kiek pavėluotai, nes be jo, norint pažinti Lietuvos gyvenimą, yra sunku apsieiti.

Beje, reikia pažymėti, kad šio laikraščio kolektyve vyrauja moterys. Vyriausiąja redaktore irgi moteris – Teklė Mačiulienė, o redaktorių kolegijoje randame dar dvi moteris (Rūta Kanopkaitė ir Violeta Neorienė). Redakcijos pagrindinių korespondentų tarpe daugiau negu pusė irgi moterys. Čia jas iškeliamo todėl, nes mes daugumoje įpratę, kad tik vyrai gali būti geri žurnalistai. Nuo "Kauno Tiesos" moterų, žinoma, neatsilieka ir nemažų sugebėjimų turintieji redakcijos vyrai.

Kaune išeina dar keli didesni laikraščiai "Kauno Laikas" ir "Vakarinis Kaunas". Su pirmuoju iš jų, "Kauno Tiesa" išleisdavo jungtinius numerius, kuomet Lietuvą ištikdavo pavojus (pav. sausio įvykių ir perversmo rugpjūčio mėn. dienomis) "Laisvojo Kauno" vardu.

Šio laikraščio adresas: "Kauno Tiesa" 233687, Kaunas, Vytauto pr. (eš.)

Svočia, Dalia (Polikaitytė) Lietuvininkienė atsega jaunosios, – Rūtos (Sidrytės) Kulbienės rūtų vainikėlį per nuvainikavimo tradiciją.

"KAUNO TIESOS" DIENRAŠTIS

Tie, kurie praėjusią vasarą viešėjo Kaune (o tokių iš Š. Amerikos buvo apie tūkstantinę), be abejo, skai-

tė "Kauno Tiesą" ir susipažino su šio įdomaus leidinio turiniu. Aš manau, kad ir nebūnant spaudos žinovu, daugumas nusprendė, kad tai yra vienas iš geriausių, labiausia informuotų dienraščių Lietuvoje. Tą, žinoma, patvirtina ir skaitytojai, nes šis laikraštis spausdinamas 105 tūkst. tiražu ir jis platinamas tik Kaune ir jo apylinkėse, nes dėl popieriaus stokos neįmanoma plėsti tiražą ir nėra galimybių jį padaryti prieinamu ir kitų Lietuvos miestų gyventojams.

Čia reikia išskirti faktą, kad šis laikraštis daugiau negu kita spauda (įskaitant ir "Tėviškės" draugijos leidžiamą "Gimtąjį kraštą") labiau domisi išeiviais ir talpina apie juos labai daug

Piršlys, Vytautas Čiuplinskas, užsilipęs ant stalo, juokinga ir jautria oracija kviečia svečius į vestuvinę puotą.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

CLEVELANDE ir apylinkėse

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Po 50-ties okupacijos metų, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pirmas Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas – balius įvyks šeštadienį, lapkričio 23 d., 7 val. vakaro Lietuvių namų salėje. Minėjime kalbės Dirvos redaktorius Balys Gaidžiūnas, meninę programos dalį atliks Clevelando vyrų dainos vienetas, vadovaujamas Raimondo Kavaliausko. Po to – vakarienė, Petrūno muzika, šokiai, loterija. Įėjimas 20 dol. asmeniui.

Clevelando ramovėnai, visą laiką aukomis rėmė lietuvišką veiklą išėivijoje spaudą ir 1000-čiu dolerių prisidėjo prie pagalbos Lietuvai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, mūsų rūpestis ir pagalba Lietuvai tuo nesibaigė, atsikuriančiai Lietuvai mūsų pagalba ir toliau reikalinga.

Clevelando ir apylinkės lietuviai, maloniai kviečiami minėjime dalyvauti ir

tuo paremti ramovėnų veiklą. Vietas rezervuoti ar status sudaryti, prašom skambinti Vytautui Januškiui, telf. 481-4199 arba St. Butrimui, telf. 481-2130

Ed. Pranckus

MIRĖ DR. JUOZAS MAČYS, JR.

DR. Juozas Mačys, Junior, mirė sekmadienį lapkričio 10 d. 1991 m. Richmond VA. belaukdamas širdies persodinimo operacijos. Nuliūdime liko žmona Susan Mačys ir trys vaikai: Sonia, Timothy ir Rebeca bei sesuo Laima Karnitis, – Columbus, Ohio.

Draugai bei pažįstami skatinami dėl organų paaukojimo pašaukti American Heart Assoc. 3206 Cuthaw Ave., Richmond VA.

VIENOS DIENOS REKOLEKCIJOS

Gruodžio 14 d. Dievo Motinos parapijos svetainėje įvyks vienos dienos rekolekcijos, kurias praves kun. K. Trimakas iš Čikagos. Clevelando ateitininkai visus nuoširdžiai kviečia ir laukia.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę pirmas Lietuvos Kariuomenės šventės

MINĖJIMAS – BALIUS

Įvyks lapkričio 23 d., šeštadienį 7 val. vak. Lietuvių namų salėje.

Minėjimo programoje kalbės visuomeninkas, Dirvos redaktorius Balys Gaidžiūnas – Kelionė Lietuvon ir naujai pabudinti prisiminimai.

Meninę dalį atliks Clevelando vyrų vienetas vadovaujamas muziko Raimondo Kavaliausko.

Po to vakarienė, Petrūno muzika, šokiai, loterija.

Įėjimas 20 dol. asmeniui.

Bilietus užsisakyti pas V. Januškę telef. 481-4199 ar St. Butrimą telef. 481-2130

Rengia Clevelando Ramovėnai.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

78-tas VYČIŲ suvažiavimas įvyko St. Petersburg, rugpjūčio 1-4d. Iš kairės: Frank Rozgaitis, Elizabeth August, Jean Marks, Mary Trainy, Stella Sankal, Dolly ir Tony Oberaitis, Richard Marks. Dalyvavo virš 250 atstovų suvažiavę iš Conn. Mass. New York, Penn. Ohio, Mich. Ill. Cal. ir Florida. Vyčių organizacija įsikūrusi 1913 m. Sekantis vietinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 Lietuvos Namuose, pirmininkė Dolly Oberaitis kviečia į susirinkimą ir įsirašyti į Vyčių organizaciją.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS

Metinis rudens Festivalis, š.m. lapkričio 10 d., praėjo su dideliu pasisekimu. Svečių tiek suvažiavo, kad salėje teko statyti papildomus stalus. Visi skaniai pavalgė, dalyvavo žaidimuose ir lošimuose, o svarbiausia susitiko su bičiuliais ir dalinosi išpūdžiais. Daugelis parsivežė namo kalatutą, kumpį, dešrą, vyną ar dovanas nuo suvenyrų stalų. Didžiojo traukimo dovanas laimėjo: \$1000 – B. Savickas, \$500 – Conly, \$300 – Jonas Natkevičius, po \$100 – Marija Bujokas ir Anita Nemes. Anot klebono kun. J. Bacevičiaus tikroji šio Festivalio laimėtoja buvo visa Šv. Jurgio Parapija. Šventėje sutelktos lėšos padės padengti žiemos išlaidas.

Ger.J.

PADĖKA TALKININKAMS.

Kun. Juozas Bacevičius dėkoja visiems, kurie įtemp tai dirbo, kad Šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis pasisiektų. Be darbščiųjų savanorių talkininkų pastangų ir gausių fantų aukotojų, kažin ar sulauktume tokio našaus festivalio. Telaimina Viešpats jus visus! Ačiū Clevelando lietuviams, kurie prisiminė Šv. Jurgio parapiją, skaitlingai atsilankė jos šventėn ir dosniai ją parėmė.

Ger. J.

KVIEČIAME TALKON

Sv. Jurgio parapijos Šalpos centrai pirmadienį, š.m. lapkričio 25 d., ir antradienį, lapkr. 26 d., tarp 9 val. ryto ir vidurdienio yra reiki lingi talininkai Padėkos Die nos krepšiams paruošti. Jie

bus dalinami apylinkėje skurstančioms šeimoms. Galintieji padėti, prašomi skambinti klebonijon 431-5794.

PARENGIMAI

1991 m.

• LAPKRIČIO 23, Lietuvos kariuomenės atsikūrimo minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia Clevelando ramovėnai.

• GRUODŽIO 14 d. Vienos dienos rekolekcijos Dievo Motinos parapijos svetainėje. Praves kun. K. Trimakas.

• GRUODŽIO 24, Bendros Kūčios 9:30 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31 d. vakare NAUJŲ METŲ sutikimas rengia Lietuvių Namai.

1992 M.

• BALANDŽIO 25 d. Grandinėlės parengimas.

• KOVO 8 d. Lietuvių Fondo koncertas.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

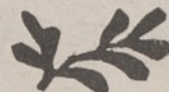

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

ĮVYKIŲ KRONIKA

SKAUTŲ KONFERENCIJA CLEVELANDE

Spalio mėn. 26-27 d.d., Clevelando lietuvių namuose, įvyko Lietuvos Skautų S-gos, Seserijos ir Brolijos organizuota V-ji Tuntininkų-ųjų Konferencija, tikslu padėti skaučių vadovams nuosekliai ir sėkmingai vadovauti mūsų jaunimui. Išsamią programą paruošė Seserijos ir Brolijos vadijos. Į konferenciją atvyko 19 vadovų-ųjų iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių. Visiems dalyviams buvo išdalyta specialiai paruošta pavyzdžių knyga kaip vienetą tvarkyti administraciniai ir organizaciniai, kaip ir kokias veiklos knygas vesti, kaip atlikti vienetų registraciją ir asmens žinių lapus, kada ir kam juos siųsti, kaip sudaryti 12 mėn. veiklos planus bei kita svarbi ir žinotina informacija.

Konferencijos atidarymo žodį tarė Clevelando skautininkų draugovės narė v.s. Nijolė Kersnauskaitė.

Ideologine tema kalbėjo s-gos dvasios vadas kun. v.s. Juozas Vaišnys "Ryšiai su kitomis organizacijomis" pašnekesį pravedė Clevelando dvasios vadas kun. s. Gediminas Kijauskas, kuris pabrėžė, kad glaudus tarporganizacinis bendravimas neša vienybę, meilę ir veda į solidarumą.

Seserijos vyriausios skautininkės pavaduotoja ir Bostono tunto tuntininkė v.s. Laima Kiliulienė pademonstravo tunto vadijos posėdį, o popietinėje programoje ji pravedė pavyzdinę tunto sueigą, kurioje buvo įteikti vadovų Lelijos ordenai: Gintaro vadovų mokyklos vedėjai v.s. Gilandai Matonienėi, Tiekimo sk. vedėjai s. Linai Pocienei ir Clevelando Neringos tunto tuntininkės pavaduotojai s. Onai Šilėnienei už jų pavyzdinę pareigų ėjimą.

Mūsų mylimai

A. A.
JULYTEI RUTELIONIENEI

mirus, giliame liūdėsyje likusius jos vyrą VYTAUTĄ ir sūnų ALGIMANTĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir jų skausmu dalinamės.

Nijolė, Stepukas ir krikšto sūnus
Mikas su šeima

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ CLEVELANDE

Griždama iš Chicagos, kur VLIKO paskutiniame seime baliuje skaitė patriotinę savo kūrybą, buvo sustojusi Clevelande ir Ateities klubo kviečiama, Dievo Motinos parapijos kavinėje skaitė – pasakojo apie O. Milašiaus kūrybą. Tai ne šiaip sau pasakaita, bet labai įdomi studija, jautriai apžvelgianti ir O. Milašiaus kūrybą, asmenį ir jo darbą padedant Lietuvai.

Susirinko apie 150 klausytojų, kurie apie paskaitą ir paskaitininkę išsinešė gražiausius prisiminimus jai ilgiai plodami. Visi susirinkusieji rengėjų buvo pavaišinti. Pati kūrybinė paskaita, su pertrauka, užsitęsė virš pusantros valandos.

Apie paskaitininkę DM. parapijos biuletenyje buvo taip parašyta: "Prisimename ją iš išpūdingų programų mūsų scenoje, pažįstame ją iš jos knygų, kurios praturtino mūsų namų knygų lentynas. Malonu sutikti menininkus iš Lietuvos, bet mes lyg ir atsiskyrėme nuo tų, kurie savo talentu, išstverme ir auka per ilgus dešimtmečius kalbėjo mums apie Tėvynės laisvės viltį. Išėvijios menininkai ir rašytojai kelia vo kartu su mumis. Mes neturime to užmiršti, lygiai kaip neužmirštame Birutės Pūkelevičiūtės žodžių ir ai do Vilniaus varpų, skambėjusių mūsų scenoje prieš keletą metų."

nas, kada kiekvienam katalikui yra privaloma dalyvauti Mišiose. 1966 m. buvo panaikintas penktadienio pasnikas. Dabar norima panaikinti: sausio 1 d. – Marijos Dievo Gimdytojos šventę; rugpjūčio 15 d. – Marijos Dangun Ėmimo (Žolinės) šventę; lapkričio 1 d. – Visų Šventųjų šventę; ir per kelti Kristaus Dangun Žengimo (Šeštinių) šventę iš 40-sios dienos po Velykų į septintą sekmadienį po Velykų. Katalikams būtų privaloma kas sekmadienį dalyvauti Mišiose, švęsti Kalėdas ir gruodžio 8 d. Švč. M. Marijos Nekalto prasidėjimo šventę. Panašus pasiūlymas 1983 metais nepraėjo. Ger.J.

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

Jubiliejinų 70-ųjų metų nuo Lietuvos Universiteto įkūrimo proga atkuria aukštąsias studijas – daktarantūrą ir skelbia priėmimą į šias kryptis:

HUMANITARINIŲ MOKSLŲ

- antropologija (teorija, tautosaka ir etnografija) – vadovas dr. N. Vėlius,
- baltų kalbotyra – dr. A. Vanagas,
- istorija – dr. A. Tyla,
- literatūros mokslas – dr. V. Kubilius.

TIKSLIŲJŲ MOKSLŲ

- fizika – dr. G. Kamuntavičius,
- informatika – prof. dr. V. Kaminskas,
- matematika ir jos metodų taikymas – prof. dr. V. Statulevičius, prof. dr. R. Bentkus,
- molekulinė biologija, biofizika ir biotechnologija – prof. dr. J. Kulyš.

Aukštųjų studijų kryptių tyrybai vadovauja Rektoriaus prof. dr. A. Avižienis.

Aukštosios studijos organizuojamos kartu su šiais mokslo institutais:

- Lietuvių literatūros ir tautosakos,
- Lietuvių kalbos,
- Lietuvos istorijos,
- Fizikos,
- Fizikinių-techninių energetikos problemų,
- Matematikos ir informatikos,
- Biochemijos,
- Taikomosios enzimologijos,
- Z. Januškevičiaus širdies ir kraujagyslių sistemos fiziologijos ir patologijos.

Priėmimą į daktarantūrą visuo meniniuose moksluose bei kitose kryptyse numatoma skelbti š.m. gruodžio mėnesį.

Įprastinė daktarantūros studijų trukmė – ne daugiau kaip 5 metai, iš jų 1,5-3 metai skiriami studijoms, o likęs laikas – disertacijai ruošti. Kiekvienam daktarantui iš penkių mokslininkų sudaroma daktarantūros studijų komitetas, kuris sudaro studijų programą, numato dalykų studijavimo ir atsiskaitymo būdą. Daktarantas studijuoja pagrindinę ir dvi gretutines mokslo kryptis. Baigus studijas, daktarantūros komitetas egzaminuoja daktarantą ir įvertina jo pasirengimą ruošti disertaciją, patvirtina disertacijos temą ir vadovą. Pa-

ruošta disertacija ginama daktarantūros studijų komiteto posėdyje, pakvietus du oponentus iš kitų mokslo ir studijų institucijų.

Daktarantūros studijų pradžia – spalio 1 d. Priėmimo į daktarantūrą konkurse gali dalyvauti asmenys, baigę aukštąjį mokslą, esantys aspiranturoje ar ją baigę ir turintys dviejų mokslininkų rekomendacijas. Konkursinė komisija atsižvelgia į specialybės ir užsienio kalbos studijų balus aukštojoje mokykloje ar aspiranturoje bei turimus mokslo darbus ar referatus. Daktarantūros studijų komitetai turi teisę įskaityti specialybės kandidatinio minimumo egzaminą kaip vieną ar kelis daktarantūros studijų egzaminus.

Stojantieji į daktarantūrą pateikia šiuos dokumentus:

- pareiškimą rektoriaus vardu, nurodant daktarantūros kryptį,
- aukštojo mokslo baigimo diplomo kopiją,
- studijų nuorašą (transcript),
- paskelbtų mokslo darbų sąrašą ir jų kopijas arba turimus referatus,
- dviejų mokslininkų rekomendacijas,
- 4 fotonuotraukas 3x4 cm,

Dokumentus siųsti iki 1991 gruodžio 1 d.:

Bronius Vaškėlis
2745 W. 94TH ST.
EVERGREEN, IL. 60642

Po gruodžio 1 d. dokumentai priimami 1992 m. rudens semestru. Rektoriaus

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

Dėkojame draugams, išreiškusiems mūsų šeimai užuojautą netekus brangios Mamytės

A. A.

DR. KSAVEROS ŽILINSKIENĖS

1991 rugsėjo 23 dieną Daytona Beach FL.

Dėkojame nuoširdžiai atsilankiusiems į Šv. Mišias Prince of Peace bažnyčioje Ormond Beach FL., kunigui R. Grasso, kuris aukojo Šv. Mišias ir muzikui A. Skriduliui, kuris vadovavo Sietyno chorui.

Dėkojame kun. Sabuliui už Šv. Mišių auką ir visiems atsilankiusiems į Šv. Juozapo bažnyčią ir į laidotuves Kalvarijos Kapuose, Waterbury CT.

Ačiū už Šv. Mišių aukas, už aukas Lietuvos Fondui ir Lietuvos Bendruomenei Daytonos skyriui.

Ačiū giminėms ir Lietuvos Skaučių Seserijai už nepaprastai gražias gėles, kurios puošė altorius ir lydėjo brangią Mamytę Jos paskutinioje šios žemės kelionėje.

Dr. Vita Vileišis – Sherwin ir šeima